

**"EEN STATISTICUS WAADDE VOL VERTROUWEN DOOR EEN RIVIER,
DIE GEMIDDELD EEN METER DIEP WAS. HIJ VERDRONK"**

Rede uitgesproken door de heer Ph. Gysbergs
advocaat-generaal bij het Hof van beroep te Gent.

* * *

**VERSLAG OVER HET RECHTSPREKEN
IN HET RESSORT VAN HET HOF VAN BEROEP TE GENT
TIJDENS HET KALENDERJAAR 2003**

door de heer Procureur-generaal F. SCHINS
op de plechtige openingszitting
van het Hof van beroep te Gent
op 1 september 2004

* * *

STATISTISCHE GEGEVENS

* * *

NECROLOGIE

Mijnheer de Eerste Voorzitter,
Geachte Vergadering,

Het heeft jaren geduurd om een éénvormig en wetenschappelijk verantwoord statistisch model ten behoeve van alle parketten van het land uit te werken en om ook in de dagelijkse praktijk de nodige maatregelen te treffen die een betrouwbare methode van verzamelen van statistisch materiaal waarborgen.

De gegevens van 2002 werden publiek gemaakt en die voor het kalenderjaar 2003 zullen binnenkort volgen, zodat eindelijk werk kan worden gemaakt van een grondige analyse die ons uiteindelijk in staat moet stellen daaruit zo nodig lessen te trekken voor een betere werking van het Openbaar Ministerie.

Cijfers vergelijken, ze in de juiste context plaatsen en interpreteren is een moeilijke, delicate bezigheid voor onze statistisch analisten en onze gespecialiseerde magistraten; maar zij kunnen toch minstens van de vaststelling vertrekken dat het basismateriaal voor hun studie, de naakte cijfers, geen aanleiding meer kan geven tot discussie, alhoewel uiteraard steeds nog met een kleine foutmarge moet worden rekening gehouden en soms controles noodzakelijk blijven.

Die zekerheid heb ik niet wanneer ik mij moet buigen over de statistische gegevens die de werking van hoven en rechtbanken geacht worden te weerspiegelen.

In dat domein blijven nogal wat verschillende tot sterk uiteenlopende handelwijzen mogelijk, zodat het voor mij jaarlijks een hachelijke onderneming is enige bedenkingen te formuleren over het verloop van de rechtsbedeling op grond van informatie die nochtans van de rechtsmachten zélf afkomstig is.

Waar de statisticus van Collega Gysbergs vol vertrouwen door een rivier van gemiddeld één meter diep waadde en desondanks verdronk, zal U bijgevolg begrijpen dat ik persoonlijk een goed uitgeruste Zodiac verkies en elk jaar opnieuw de aandacht vestig op de gevaren van een onoordeelkundig verzamelen én uitleggen van allerhande getallen.

Maar er is hoop, Dames en Heren, want de vijf parketten-generaal hebben ondertussen in samenwerking met de statistisch analisten nagenoeg overeenstemming bereikt over de principes die gelijkvormige tellingen van de activiteiten van de Hoven moeten waarborgen; voor het overige blijft het nog even wachten op de omzetting in de praktijk, wat, zoals de ervaring ons leert, om de meest uiteenlopende redenen niet altijd van een leien dakje loopt...

* * *

Vermits **de rechtsbedeling door het Hof** het voorwerp heeft uitgemaakt van een werkingsverslag dat eind april van dit jaar werd afgesloten en waarin alle nuttige bedenkingen werden geformuleerd na analyse van allerlei statistisch materiaal, zal U mij niet ten kwade duiden dat ik mij vandaag beperk tot enkele hoofdlijnen.

De civiele sector heeft wel meer eindarresten (3.143) verleend dan in 2002 (2.946), maar toch was het dweilen met de kraan open vermits de laatste jaren ook steeds meer nieuwe zaken worden ingeleid (3.679 in 2003 tegenover 3.457 in 2002).

Bemoedigend is wel dat voegingen van zaken, de verhoging van het aantal eindbeslissingen en weglatingen samen een daling van het aantal hangende zaken met 386 eenheden tot gevolg hebben gehad.

Bij dit alles blijven de fixatietermijnen globaal genomen aanvaardbaar (binnen het jaar).

In de sector van de strafzaken blijft het aantal eindarresten nagenoeg hetzelfde, namelijk 2 minder dan in 2002 (1.390 i.p.v. 1392), terwijl 1512 hoger beroepen en 13 zaken ten laste van personen met voorrecht van rechtsmacht werden genoteerd; andermaal hebben we dus moeten vaststellen dat het Hof door méér beroepen wordt gevat dan het binnen het tijdsbestek van één jaar kan afhandelen.

Ondertussen waren er op 31 december van vorig jaar nog 1.676 hoger beroepen hangend (1.539 in zaken van gemeen recht, 99 in zaken van sociaal strafrecht en 38 in jeugdzaken), samen met 1.293 zaken betreffende de zogenaamde "burgerlijke belangen" waarin op het initiatief van de partijen zelf **wordt** gewacht om ze op de zittingsrol te brengen.

Tot slot van dit bijzonder kort en ongenueanceerd overzicht kan ik U nog mededelen dat de afname van het aantal arresten van de Kamer van Inbeschuldigingstelling (2.129 arresten in 2003 tegenover 2.336 arresten in 2002) voornamelijk het gevolg blijkt te zijn van een gevoelige vermindering van de eerhersteldossiers en dat de Hoven van Assisen van Oost- en West-Vlaanderen vorig kalenderjaar slechts 9 zaken (respectievelijk 4 en 5) hebben moeten berechten.

Vandaag weten we dat dit bijzonder klein aantal uitsluitend te wijten is aan toevallige en onbeheersbare factoren, want ondertussen is een omgekeerde beweging ingezet die tot gevolg heeft dat een hele reeks assisenzaken voor het Hof en voor de Rechtbanken van eerste aanleg van Brugge en Gent nog meer organisatorische problemen zal teweeg brengen dan voordien ooit het geval is geweest.

Zo werden sedert 1 januari van dit jaar door beide Hoven reeds 14 zaken behandeld (6 voor Oost-Vlaanderen en 8 voor West-Vlaanderen), terwijl 8 nieuwe (5 voor Oost-Vlaanderen en 3 voor West-Vlaanderen) zullen worden opgeroepen tussen dit en eind november; bovendien blijven er nog 11 zaken (4 voor Oost-Vlaanderen en 7 voor West-Vlaanderen) te fixeren nadat ze in de loop van het voorjaar door de Kamer van Inbeschuldigingstelling naar de Hoven van Assisen van de twee provincies werden verwezen.

Voor de tijd die mij nog rest zal ik mij beperken tot een samenvatting van hetgeen U in de gepubliceerde versie van mijn toespraak zal kunnen lezen:

- **de rechtbanken van eerste aanleg** hebben in burgerlijke zaken 12.425 eindvonnissen uitgesproken en 32.144 beschikkingen verleend, waarvan bijna één vijfde betrekking blijkt te hebben op aangelegenheden van louter administratief-procesrechtelijke aard zoals het toekennen van conclusietermijnen. Voeg daarbij nog 9.604 vonnissen in correctionele zaken en 3.308 ingevolge beroepen tegen de vonnissen van de politierechtbanken en U bekomt een ruw en fragmentair beeld van de rechterlijke activiteit in de rechtbanken van eerste aanleg.

- de gerechtelijke activiteit in strafzaken wordt grotendeels beheerst door de werking van de parketten, die op hun beurt afhankelijk zijn van hetgeen de politiediensten aanbrengen; en dat is veel meer dan men zou kunnen vermoeden: zo werden meer dan 276.000 **processen-verbaal** opgemaakt waarvan er ongeveer 163.000 ook daadwerkelijk op de correctionele afdelingen van de parketten zijn beland (de overige +/- 41 % worden immers ingevolge vroeger gegeven instructies bij de politiediensten zelf bewaard).

- dit jaar heb ik in mijn overzicht wat meer plaats ingeruimd voor de rechtbanken van koophandel en de vredegerechten. Opmerkelijk voor de **rechtbanken van koophandel** is dat het aantal ingeleide zaken de laatste jaren nagenoeg constant is gebleven (in 2003 waren dat er 31.616), terwijl het aantal faillissementen spijtig genoeg steeds maar blijft stijgen, nl. van 1.321 in 2001 tot 1.558 in 2003. Wat de rechtsbedeling zelf betreft, blijken slechts enkele moeilijkheden van tijdelijke aard enige vertraging teweeg gebracht te hebben; dit was meer bepaald het geval te Brugge ingevolge een gebrek aan magistraten en te Dendermonde waar de afschaffing van afdelingen problemen veroorzaakte.

- nagenoeg alle **vrederechters** laten in hun werkingsverslagen weten dat ze geen achterstand hebben bij het rechtspreken alhoewel zij een omvangrijk en gevarieerd takenpakket hebben en in 2003 werden geconfronteerd met 44.214 ingeleide zaken op de algemene rol en 11.147 op de rol der verzoekschriften; bovendien werden 28.326 processen-verbaal van minnelijke schikking opgesteld of een kleine 8.000 meer dan in 2002.

Bij gebrek aan deugdelijke statistieken laat ik hierbij dan nog talrijke activiteiten van de vrederechters buiten beschouwing, zoals bijvoorbeeld de vele plaatsbezoeken, hun tussenkomst bij voorlopig bewindvoeringen, voogdijen, collocaties, enzovoort...

- **de politierechters** tenslotte hebben 48.987 strafzaken en 3.761 burgerlijke zaken beslecht.

Voor het overige, Mijnheer de Eerste Voorzitter en Geachte Vergadering, veroorloof ik mij voor meer uitvoerige beschouwingen en vele kolommen cijfermateriaal te verwijzen naar de gebruikelijke publikaties.

* * *

**EEN STATISTICUS WAADDE VOL VERTROUWEN DOOR EEN RIVIER,
DIE GEMIDDELD EEN METER DIEP WAS. HIJ VERDRONK...**

**REDE UITGESPROKEN DOOR
ADVOCAAT-GENERAAL PHILIPPE GYSBERGS
OP DE PLECHTIGE OPENINGSZITTING VAN
HET HOF VAN BEROEP TE GENT OP
1 SEPTEMBER 2004.**

Een statisticus waadde vol vertrouwen door een rivier, die gemiddeld één meter diep was. Hij verdronk ... Zo luidt de bekende uitspraak van Godfried Bomans.

Helaas, zou ik eraan kunnen toevoegen, helaas voor de statisticus wist hij niet welke diepe plekken in de rivier hij moest vermijden ...

Ik gebruik deze uitspraak, geachte toehoorders, om u aan te geven dat met cijfermateriaal bijzonder voorzichtig dient te worden omgesprongen. Dat is, zoals u maar al te goed weet, niet anders wanneer het gaat om gerechtelijk cijfermateriaal. Het ene arrest is het andere niet; de ene opsporing is de andere niet ...

Want daarover wil ik het vandaag met u hebben, over cijfermateriaal.

Vòòrleer u, bij het horen van het onderwerp van mijn uiteenzetting, de lust zou bekruipt u in de armen van Morpheus te laten sluiten, geef ik deze geruststelling mee : ik zal pogen geen droge opsomming en vergelijking van cijfertjes te geven; het cijfermateriaal waarover ik het zal hebben kunt u rustig raadplegen via het Internet en de website van de FOD Justitie.

Maar waarom wil ik het vandaag met u hebben over gerechtelijk cijfermateriaal, of, juister uitgedrukt, over de parketstatistieken?

Wel, zeer eenvoudig, omdat in het begin van dit kalenderjaar met gepaste trots de jaarstatistiek van het Openbaar Ministerie jaargang 2002 werd voorgesteld en gepubliceerd op de website van de Federale Overheidsdienst Justitie.

Er bestond voordien uiteraard ook wel cijfermateriaal over de werking van justitie: tot 1995 publiceerde het Nationaal Instituut voor de Statistiek gerechtelijke statistieken van alle rechtbanken en ook van de parketten. Vanaf 1996 dan publiceerde het Ministerie van Justitie statistieken die evenwel beperkt bleven tot de vredegerechten, politierechtbanken en de rechtbanken van koophandel.

Pas vanaf 2000 zijn er zoals u weet publicaties met jaarcijfers van de griffies en de parketten bij de rechtbanken van eerste aanleg. Op de website van de Federale Overheidsdienst Justitie kan men thans cijfers terugvinden over het budget van justitie en het gebruik ervan, over het aantal magistraten, over het aantal veroordelingen, opschortingen en interneringen, over de veroordelingen naar de aard van de inbreuk (maar dan op een eerder summiere wijze), over het aantal aanhoudingsmandaten dat werd afgeleverd, over het aantal opsluitingen en zo meer.

Dit cijfermateriaal gaf een indruk, een kwantitatief beeld over de evolutie van het aantal zaken in het bijzonder, doch eigenlijk niets méér. Er kon eigenlijk niets méér worden uit geconcludeerd dan dat Justitie een bedrijf is met een jaarlijks grotere omzet, met een jaarlijks groeiend cliënteel, met jaarlijks hoger oplopende kosten ook, maar hoe er nu precies met die immense middelen wordt omgegaan: daar had iedereen eigenlijk het raden naar.

Vergelijk het misschien met een staalproducent, die wel weet hoeveel erts en cokes hij jaarlijks gebruikt, die weet hoeveel arbeiders en bedienden er in zijn fabriek aan de kost komen, en die ook weet hoeveel staal er jaarlijks wordt geproduceerd. En die, in het allerbeste geval, weet hoeveel plaatstaal, staal in brammen, opgerold staal en roestvrij staal worden geproduceerd. Maar over het precieze kostenplaatje, over de meest efficiënte aanwending van de middelen, over (en dàt is uiteindelijk wel héél belangrijk in om het even welke organisatie): over hoe kunnen we béter werken : daar heeft die brave staalproducent het raden naar ...

Ik wil hier allerm minst een steen werpen naar de ijverige ambtenaren die zich jaar na jaar hebben bekommerd om het bij de griffies en de parketten verzamelen van al dat cijfermateriaal, maar veel konden onze managers (want dat wordt heden ten dage terecht overigens van alle korpschefs verwacht) niet aanvangen met deze cijfers.

Het mooiste compliment dat degenen die hebben meegewerkt aan de totstandkoming van de parketstatistieken kon overkomen was wél de uitspraak van één van de Procureurs van ons ressort tijdens een ressortvergadering toen de statistieken werden voorgesteld: 'dit zijn nu eens gegevens waarop wij nu al jàren aan het wachten waren'.

In deze kernachtige uitspraak zitten drie bijzonder belangrijke elementen verscholen, en ze vormen voor mijzelf de aanleiding samen met u een kijkje te nemen in de wereld van onze parketstatistieken: over het hoe en het waarom van het bijhouden van cijfertjes.

De korpschef, de manager waarvan ik sprak, had het in de eerste plaats over : gegevens. Niét over cijfers, maar over gegévens, data.

In de tweede plaats bleek uit deze uitspraak dat er bij de staalproducenten van justitie, om ze maar zo te noemen, een duidelijke nood bestaat te weten hoe ze hun product béter kunnen maken, hoe ze hun product ook beter kunnen afstemmen op de vereisten van hun afzetmarkt, én, niet in het minst, hoe ze hun product efficiënter kunnen produceren.

En tenslotte gaf deze procureur, zoals alle andere korpschefs overigens, aan dat er al langer bij het Openbaar Ministerie, maar niet alleen bij dié producent van justitie, een duidelijke wil is de zaken kritisch te bekijken, ook als dit gaat over de eigen organisatie, over de eigen werking, over de kwaliteit van het product dat wij met z'n allen afleveren.

Laat ons dus samen eens nader de parketstatistieken bekijken : hoe zij tot stand komen, en waartoe ze dienen.

Bij het begin van mijn uiteenzetting heb ik u halvelings beloofd u niet om de oren te slaan met cijfertjes ...

Maar ik kan het niet laten; ik geef er u dus toch enkele mee.

Vanaf 1529 volgden de doodstraffen tegen lutherse ketters elkaar snel op. De eerste Gentse lutherse martelaar, Joos de Backere, beklom de brandstapel op 29 november 1530. In Tienen gebeurde dit het jaar daarop en in Leuven stierf de Antwerpenaar Cornelis de Meye in 1532 op de brandstapel wegens overtreding van de keizerlijke voorschriften *'omtrent de secte van Martinus Luther'*. In 1526 werden in dezelfde stad zes mannen en twee vrouwen, die zich negatief hadden uitgelaten over de eucharistie, op het schavot te schande gesteld, gehuld in gele kleren bezet met rode kruisen. In 1533 werden in Oudenaarde verscheidene dissidenten gekerkerd. De beul doorboorde één van hen de tong, en onthoofdde er een andere¹.

Noem, wat mij betreft, déze cijfergegevens totaal irrelevant met betrekking tot het besproken onderwerp ... maar misschien toch ook niet. Laat ons dus nog even afwachten vooraleer wij de relevantie ervan gaan beoordelen.

Een eerste vraag die een antwoord verlangt, is de volgende: op basis waarvan worden parketstatistieken, of beter gezegd : dé parketstatistieken aangemaakt.

De gegevens waarop de parketstatistieken zijn gebaseerd, zijn uitsluitend gegevens die door de parketten, en in mindere mate door de correctionele griffies zijn geregistreerd in het informaticasysteem voor het beheer van de correctionele dossiers, REA - TPI genaamd, hetgeen staat voor "Rechtbank van Eerste Aanleg – Tribunal de première instance". De 27 regionale parketten en het federaal parket beschikken over dit informaticasysteem.

¹ Vanhemelryck Fernand, 'Marginalen in de geschiedenis – Over beulen, joden, hoeren, zigeuners en andere zondebokken'; Davidsfonds/Leuven, 2004, p. 111.

Elke nieuwe strafzaak wordt in het REA-systeem ingevoerd door middel van een uniek notitienummer, dat, zoals u zal weten, begint met een getallencombinatie van twee cijfers, de zogenaamde preventiecode. Zo staat bij wijze van voorbeeld de code '18' voor een enkelvoudige diefstal.

De parketcode laat toe de preventiecode voor een enkelvoudige diefstal, '18' dus, te verfijnen naar een '18b', zijnde een gauwdiefstal, of een '18e': een enkelvoudige fiets- of motordiefstal.

Op die manier slaagt men erin, bij de invoer van een nieuw dossier, de aard van dit dossier in het juiste informaticavakje te droppen. Het spreekt vanzelf dat, in de loop van de behandeling van een dossier, deze registratie kan en moet worden aangepast. Zo is het mogelijk en uiteraard wenselijk dat wanneer na verder onderzoek in een zaak blijkt dat het gaat om een aanranding van de eerbaarheid in de plaats van om een verkrachting, de initiële parketcode wordt aangepast.

Eén belangrijke bemerking bij dit alles: in het REA-systeem wordt een zgn. 'voornaamste tenlasteleggingscode' ingevoerd. Daarmee wordt bedoeld dat wanneer strafbare gedragingen die als één nieuwe zaak worden ingevoerd, verschillende misdrijven opleveren, in de regel slechts één misdrijf zal worden geregistreerd. Zo zal een oplichting middels het uitgeven van cheques zonder dekking normaliter als dat laatste misdrijf worden geregistreerd, hoewel een aantal parketten de oplichting als een secundaire tenlasteleggingscode zullen registreren, hetgeen de opgeslagen gegevens uiteraard verder verfijnt.

Verder worden in het REA-systeem idealiter nog de volgende gegevens ingevoerd: of het gaat om een proces-verbaal van een politiedienst of van een bevoegde administratieve dienst, dan wel om een klacht rechtstreeks gericht aan het parket; de datum van instroom op het parket; de verbaliserende overheid of de identiteit van de persoon die de klacht indient;

de plaats en datum van het feit, de persoon die als verdachte bij de zaak is betrokken : een gekende of onbekende verdachte, zijn of haar kenmerken (geslacht, geboortedatum, nationaliteit, adres),

de identiteit van het slachtoffer : zijn of haar kenmerken (geslacht, geboortedatum), zijn of haar juridische hoedanigheid in de zaak : louter klager, dan wel geregistreerde benadeelde of burgerlijke partij;

de naam van de magistraat-titularis van het dossier;

en tenslotte gebeurlijk een zgn. 'contextveld' waarmee misdrijfphenomenen zoals hooliganisme, mensenhandel, misdrijven gepleegd via het internet en dergelijke meer kunnen worden aangegeven.

Telkenmale ook wanneer tijdens de behandeling van een zaak een beslissing wordt genomen, wordt dit geregistreerd in het REA-systeem. Ik denk daarbij aan de stap van het seponeren, aan de stelling als burgerlijke partij, aan het uitschrijven van een minnelijke schikking, aan het opstarten van een bemiddeling in strafzaken, aan het vorderen van een gerechtelijk onderzoek, aan het uitbrengen van een dagvaarding en zo meer. Al deze beslissingen worden genoteerd.

Op die wijze worden betrouwbare gegevens ingevoerd in het informaticasysteem-REA, op basis waarvan de parketstatistieken kunnen worden aangemaakt.

Wat zit er níét in het REA-systeem? Zoals ik reeds eerder heb aangegeven, worden enkel strafzaken ingevoerd. Civiele zaken worden in principe niet ingevoerd in het REA-systeem, hoewel ook daar een aantal arrondissementen gebruikt maakt van een aparte module in het REA-systeem. Voor de veralgemeende geïnformatiseerde verwerking van civiele zaken, ook op het niveau van de griffies, is het wachten op de voltooiing van het Phenix-project, maar dit is wellicht voer voor een mercuriale die niet eerder dan over enkele jaren uw aandacht zal kunnen weerhouden ...

Wat zit er evenmin in het REA-systeem: de cijfers van de politieparketten, de jeugdparketten, de Hoven en de parketten-generaal.

Nadat de cijfergegevens zijn ingevoerd in het REA-systeem van de verschillende parketten moeten ze nog worden omgezet in statistieken.

De werkwijze die hierbij wordt gevolgd gaat, kort geschetst als volgt: de gegevens van de 27 plaatselijke parketten en van het federaal parket² worden verzameld in een dataserver bij het Centrum voor Informatieverwerking van de FOD Justitie. De nodige gegevens worden dan opgeslagen in de centrale statistische gegevensbank, die tweemaal per jaar wordt geactualiseerd.

² De cijfers van het federaal parket zullen evenwel pas vanaf de jaargang 2003 in de parketstatistieken worden opgenomen.

De tabellen van de jaarstatistieken worden dan weer bijna volledig geautomatiseerd aangemaakt dankzij software voor gegevensverwerking. Daardoor zullen vanaf de parketstatistieken 2003 de tabellen op vrij korte tijd kunnen worden geproduceerd, door, met enige zin voor overdrijving, enkele drukken op de knop.

Cijfers vergaren is één ding, ze in statistieken gieten een ander. Wie verwerkt dus de gegevens die door de verschillende parketten zijn ingevoerd in het REA-systeem?

Welnu, in elk parket-generaal werd eind vorige eeuw, vanaf oktober 1999 om zeer precies te zijn, een statistisch analist aangeworven. Deze statistisch analisten werken in een netwerk samen onder de coördinatie van twee statistisch analisten bij het College van procureurs-generaal.

De communicatie van de statistisch analisten met het College van procureurs-generaal, dat de eindverantwoordelijkheid draagt bij de publicatie van de parketstatistieken, verloopt via de sectie 'Statistiek' van het Expertisenetwerk 'Informatica'.

In een eerste beweging hebben de statistisch analisten werk gemaakt van de uniforme registratie van gegevens in alle parketten, zoals geweten de *conditio sine qua non* om te komen tot betrouwbare statistische gegevens.

Om een voorbeeldje te geven: hoe wordt, parketmatig gezien en bijzonder oneerbiedig naar het menselijke leed dat daarachter schuilgaat, het door de politiediensten aantreffen van een vrachtwagen met 25 illegalen geregistreerd in het REA-systeem: zijn dat 25 processen-verbaal, en 25 nieuwe zaken, één per illegale migrant, of is dat één proces-verbaal, en één zaak in het REA-systeem?

Deze vraag is, statistisch gezien, bijzonder belangrijk, want naar gelang de wijze van registratie kan het éne parket uiteraard bijzonder hoge cijfers qua illegalenproblematiek voorleggen in vergelijking met het andere parket, waarin eigenlijk evenveel illegalen worden onderschept, maar waarbij dit éne feit (de onderschepping van 25 illegalen) slechts éénmaal wordt geregistreerd.

Dit aspect is uiteraard ook bijzonder relevant bij een aangelegenheid waarover ik het later nog kort zal hebben: de statistiek als middel – of helemaal niét – van werklasmeting bij de parketten en, bij uitbreiding, de rechtbanken.

Met het nastreven van deze éénvormige registratie van nieuwe zaken hebben de statistisch analisten bij de parketten-generaal zich dus al die tijd al beziggehouden.

Maar ze doen uiteraard nog méér dan dat: zij verstrekken, onder de autoriteit van het College van Procureurs-generaal, aan diverse instanties kwantitatieve informatie over de aard van de zaken, de beslissingen en beslissingsfases van het Openbaar Ministerie. Zo pogen zij (en slagen daar meestal in, op basis van de cijfergegevens waarover zij beschikken) vragen die op de Minister van Justitie, en bij uitbreiding, op de Procureurs-generaal worden afgevuurd, te beantwoorden.

De 'core business' (om het met een modieuze managementsterm uit te drukken) van de statistisch-analisten bij de parketten-generaal evenwel bestaat er uiteraard in de nationale parketstatistiek op te stellen. Deze statistiek, en nu citeer ik uit de verantwoording van hun werk door de statistisch analisten, moet een deel van de leemte tussen de officiële politiestatistiek en de veroordelingsstatistiek die wordt aangeleverd door de FOD-Justitie opvullen. Deze parketstatistiek moet beantwoorden aan de behoeften van het Openbaar Ministerie en dit met respect voor de wetenschappelijke vereisten van methodologische precisie, transparantie en verantwoording.

Voorwaar, als u het mij vraagt, een héle mond vol.

Dit vraagt dus om een kort interludium ...

In de 14e eeuw veroordeelden de schepenen van Sint-Pietersdorp nabij Gent een homoseksueel tot de vuurdood. Hetzelfde lot was een man in 1375 in Ieper beschoren wegens *'boughernie'*. De gerechtelijke bronnen van de 15e eeuw vermelden verschillende gevallen van homoseksualiteit in de Nederlanden. In Utrecht werden in 1454 twee mannen die met elkaar omgang hadden op de brandstapel terechtgesteld. Zij hadden *'onreyn werc, dat thegens der natueren is, met malcanderen ende met andere manspersonen ghedaen ende volbracht'*. In dezelfde stad kwam in 1444 een homoseksueel op de brandstapel terecht wegens het *'onnoemelijk kwaad'* dat hij dikwijls bedreven had met een jongen in Holland die hij verleid had³.

Noem, wat mij betreft, déze cijfergegevens al evenzeer totaal irrelevant met betrekking tot het besproken onderwerp ... maar misschien toch niet. Laat ons dus nogmaals afwachten.

Hoe zijn nu de parketstatistieken opgevat?

³ Vanhemelryck, Fernand, o.c., p. 200.

In de sociale wetenschappen bestaan twee verschillende manieren om gegevens in de tijd te observeren: de transversale analyse en de longitudinale analyse. Beide observatiewijzen zijn opgenomen in de parketstatistieken.

De transversale of periodeanalyse brengt gegevens aan over wat er gebeurd is tijdens een welbepaalde observatieperiode, in dit geval een kalenderjaar.

Bij voorbeeld: een tabel volgens deze transversale analyse zal per arrondissement, per ressort of nationaal, aangeven hoeveel zaken van diefstal, slagen en verwondingen, zedendelicten, milieudelicten enzovoort zijn ingestroomd in bvb. het jaar 2002. Uit een tabel volgens de transversale analyse zal eveneens kunnen blijken hoeveel zaken zijn uitgestroomd, en op welke wijze deze zaken zijn uitgestroomd: door bvb. een dagvaarding, een sepot, een minnelijke schikking ...

In de longitudinale analyse of cohortenanalyse worden de zaken vanuit een andere invalshoek bekeken: zoals de benaming al aangeeft laat deze analyse toe zaken doorheen de tijd te volgen, welke verschillende stappen zijn ondernomen, en welke tijd er is verstreken tussen de opeenvolgende veranderingen van de vooruitgangsstaat.

Opnieuw bij wijze van voorbeeld: zo zal van de zaken die in een parket zijn ingestroomd in 1998 (de zgn. 'cohort 1998') een beeld worden geproduceerd van wat er met de in 1998 ingestroomde zaken is gebeurd: hoeveel daarvan hangen er op een welbepaalde datum nog op een parket; hoeveel daarvan werden er gedagvaard; wat was de gemiddelde tijd die verstreken is tussen de instroom op het parket en de betaling van de minnelijke schikking.

Sta mij thans toe kort met u te overlopen wat er kan worden teruggevonden in de parketstatistieken 2002.

Om te beginnen geef ik u een sterk beknopt overzicht van de transversale tabellen, zijnde de tabellen die een momentopname geven van de werking van de parketten: de instroom in 2002, gezien volgens de aard van de zaak (vermogensdelicten, agressiedelicten, seksuele delicten, milieumisdrijven en zo meer, telkens nader gespecificeerd), de wijze van instroom (via politiediensten, administraties, klachten); de hangende zaken volgens het jaar van instroom, volgens de aard van de zaak; de uitstroom van zaken op een parket gezien volgens de wijze van uitstroom (sepot, dagvaarding en alle andere wijzen van afhandeling van een dossier), de uitstroom bij wijze van sepot en dan ook nog volgens het motief van het sepot. Ook van al deze tabellen bestaan er overzichten per arrondissement, per rechtsgebied en nationaal.

Bij de longitudinale tabellen, de tabellen dus die een periode bestrijken, vermeld ik bij wijze van voorbeeld de zaken die zijn ingestroomd in 1998, en die nog in vooronderzoek waren op 31 december 2002; de zaken van 1998 die op 31 december 2002 waren geseponneerd, die waren gedagvaard of waren uitgemond in een minnelijke schikking, bemiddeling in strafzaken en zo meer, telkens met de tijdsduur tussen instroom en beslissing; het tijdsverloop tussen de instroom op het parket en het adieren van de onderzoeksrechter; het gemiddeld aantal dagen dat aan de verwijzing door de raadkamer naar de correctionele rechtbank voorafging, of het gemiddeld aantal dagen dat verlopen is tussen de rechtstreekse dagvaarding en de eerste vaststelling voor uitspraak. In deze tabellen werd telkens een uitsplitsing gemaakt volgens het type tenlastelegging.

Ik moet hier een bemerking maken die van groot belang is bij de lezing van de reeds opgesomde tabellen. Deze tabellen kunnen namelijk niet juist worden geïnterpreteerd zonder dat ook kennis wordt genomen van de methodologische kanttekeningen die bij elke tabel zijn opgenomen.

Deze methodologische kanttekeningen vormen dus een noodzakelijk onderdeel van elke tabel om de tabellen juist te begrijpen en te interpreteren.

Een eenvoudig voorbeeld toont aan waarom. Nemen we de tabel⁴ met het overzicht van de op 1 januari 2002 hangende zaken volgens het jaar van instroom. Daarbij valt het op dat, waar het, op 1 januari 2002, aantal hangende zaken van vòòr 1996 in het gehele ressort Gent 6,43 procent bedraagt, dit voor één parket liefst 21,61 procent bedraagt. Zo op het eerste gezicht zou men dan denken dat de activiteitsgraad van dit parket bijzonder laag is: bijna één vijfde van de op 1 januari 2002 hangende zaken dateert van vòòr 1996 ...

Niets is evenwel minder waar, want de toelichting bij deze tabel verklaart reeds ten dele dit hoge cijfer (en ik citeer nu uit de methodologische kanttekeningen bij deze tabel): 'Het aantal zaken dat al meerdere jaren hangend is, wordt mogelijk beïnvloed door lokale praktijken. Op sommige parketten worden regelmatig lijsten van zaken, waarin de registraties gedurende verschillende jaren niet meer gewijzigd zijn, aan de magistraten ter nazicht voorgelegd, zodat het toekennen van een afsluitende beslissing wordt aangemoedigd. Op andere parketten daarentegen gebeurt zulke controle niet systematisch'.

Ik laat bovendien opmerken dat het parket met dat zeer hoge cijfer als één van de eerste van het ressort was geïnformatiseerd, namelijk reeds in 1994, terwijl dit voor 4 parketten van ons ressort pas in 1998 ten vroegste is gebeurd. De parketten die in 1996 nog niet geïnformatiseerd waren, konden dus uiteraard pas later beginnen registreren.

⁴ Tabel 2 van de parketstatistieken 2002

Cijfertjes dienen dus met de nodige omzichtigheid te worden benaderd; zij dienen in hun context te worden gezien. Godfried Bomans had dus niet helemaal ongelijk...

Een bijkomend gegeven dat degene die de parketstatistieken raadpleegt steeds voor ogen moet houden, is de demografische context waarbinnen de parketten werkzaam zijn. Zo spreekt het bijna vanzelf dat een parket dat werkzaam is voor een verstedelijkt gebied een verhoudingsgewijs geringere activiteit inzake hormonenmisdrijven zal vertonen dan een eerder ruraal parket.

Om de cijfergegevens in deze demografische context te kunnen kaderen, werden dus in de parketstatistieken ook de gegevens van de bevolkingsdichtheid per arrondissement, en de gegevens inzake de vergrijzing van de bevolking vermeld.

Een laatste belangrijk iets dat de lezer van de parketstatistieken voor ogen dient te houden, is het bestaan van de Elektronische Vereenvoudigde Processen-verbaal, de zogenaamde VPV of EVPV.

Vereenvoudigde processen-verbaal zijn zoals u weet uit mijn ... beknopte processen-verbaal over strafbare feiten van gering maatschappelijk belang en/of met ongekenade dader, waarbij er redelijkerwijze kan worden van uitgegaan dat deze zaken door de Procureur des Konings zullen worden geseponneerd, precies omwille van het geringe maatschappelijke belang, of omdat de Procureur geen verdere nuttige onderzoeksoopdrachten kan stellen. Als niet-limitatieve opsomming vermeld ik diefstallen van fietsen of inbraken in strandcabines waarbij telkens de dader niet geïdentificeerd is, niet-aangifte van woonstverandering, allerlei vormen van verlies, burenruzies of moeilijkheden zonder ernstige materiële of fysieke schade, het achterlaten van afval door een ongekenade dader en zo meer. In de circulaire van 2003⁵ werden aldus 46 misdrijfvormen opgenomen die kunnen vallen onder de toepassing van het VPV.

Deze VPV's worden, thans in elektronische vorm, bij de politiediensten bewaard en periodiek op listings overgemaakt aan de parketten. In deze listings worden een aantal essentiële gegevens vermeld, zoals notitienummer, plaats en datum van de feiten, identiteit van de betrokkenen, tenlasteleggingen en een summier omschrijving van de feiten. De Procureur des Konings behoudt op die manier het toezicht, en indien nodig, bijvoorbeeld indien er een gekende dader opduikt, kan hij een volwaardig proces-verbaal laten opmaken.

⁵ Circulaire Procureur-generaal Gent R. nr. 09/03 van 06 maart 2003 betreffende het Ambtshalve Politieel Onderzoek (A.P.O.) en het Elektronisch Vereenvoudigd Proces-Verbaal (E.V.P.V.).

In ons ressort werd de praktijk van de VPV's voor het eerst in 1996 geregeld in een circulaire; men kan stellen dat dit systeem wat ons ressort betreft, thans op kruissnelheid is gekomen, en ervoor zorgt dat de arbeidstijd die het gevolg is van een politionele tussenkomst op allerlei niveaus, efficiënter wordt aangewend.

Om u een idee te geven: in 2002 werden in het rechtsgebied Gent 112.608 vereenvoudigde processen-verbaal opgemaakt, die staan tegenover 160.516 nieuwe zaken die werden ingevoerd in het REA-systeem. Dit wil met andere woorden zeggen dat 112.608 keren door de politiediensten geen klassiek proces-verbaal diende te worden opgesteld; dat even zoveel keren geen administratieve tijd diende te worden besteed aan het invoeren in het REA-systeem van een zaak waarmee noodgedwongen toch niets kon worden aangevangen; en tenslotte: dat 112.608 keer geen parketmagistraat zich diende te buigen over een käftje mét proces-verbaal, om er dan 'zonder gevolg – dader ongekend' of 'zonder gevolg – vervolging ongepast gering maatschappelijk belang' op te vermelden.

Diegenen onder ons met parketervaring uit een misschien verder verleden zullen zich levendig herinneren dat een jong parketmagistraat al gauw dagelijks een uurtje zoet kon zijn met het seponeren van dergelijke zaken ...

Ik vertel u dit alles omdat het al dan niet hanteren van het systeem van de vereenvoudigde processen-verbaal uiteraard een niet onaanzienlijke invloed heeft op de instroom van nieuwe zaken in het REA-systeem: vermits VPV's niet opduiken in de REA-cijfers, moet bij de interpretatie van de parketstatistieken hiermee terdege rekening worden gehouden.

Zo blijkt bij voorbeeld uit de tabel⁶ die de uitstroom van zonder gevolg geklasseerde zaken in 2002 weergeeft, dat in het rechtsgebied Gent 36 procent van de zaken werden geseponerd bij gebreke aan gekende dader. In andere ressorten, waar het systeem van de VPV minder wordt toegepast, is dit cijfer in méér of mindere mate eigenlijk wel beduidend hoger. Het spreekt vanzelf dat het niet-opnemen in het REA-systeem van de VPV's, zijnde processen-verbaal die anders toch maar werden geseponerd, zijn invloed zal hebben op de parketcijfers inzake de sepotbeslissingen, of dit nu gaat om opportuniteitsseponeringen dan wel om technische sépots.

Ziezo: na het ontwijken van de struikelblokken bij de interpretatie van de parketstatistieken, misschien even tijd voor enkele andere opbeurende cijfertjes.

⁶ tabel 11

Wanneer de rechters ervan overtuigd waren dat de verdachte schuldig was aan hekserij, maar niet bekende of haar bekentenissen had ingetrokken, spraken zij een verbanning uit. In bepaalde gevallen werd de verbanningsstraf voorafgegaan door geseling. Sommige straffen hadden een symbolische betekenis en wezen erop dat de veroordeelde toch iets te maken had met buitennatuurlijke machten. Zo werd Katlijne Onbaert op 26 augustus 1536 in Brugge op het schavot op de burg gezet met voor haar voeten een schoof stro, zes bundels rijshout en een pan met vuur. Om de bedreiging nog concreter te maken verbrandde de beul een vlassen pruik. Daarna volgde de verbanning voor vijftig jaar uit Vlaanderen. Barbe Dewulf werd in 1544 op dezelfde plaats op het schavot gezet met een bundel stro. Barbe Van Cutseghem kwam daar in 1554 en 1556 eveneens op het schavot terecht omringd met hout en stro om duidelijk te maken dat zij eigenlijk de vuurdood verdiende⁷.

Noem, wat mij betreft, ook déze cijfergegevens totaal irrelevant met betrekking tot het besproken onderwerp ... maar misschien toch weer niet. Laat ons dus andermaal afwachten.

Toen ik het daarnet heb gehad over de 'core business' van de statistisch analisten, heb ik eventjes geciteerd uit de verantwoording die zijzelf hebben opgegeven bij de presentatie van het eerste jaarrapport:

'Deze parketstatistiek moet beantwoorden aan de behoeften van het Openbaar Ministerie, met respect voor de wetenschappelijke vereisten van methodologische precisie, transparantie en verantwoording.'

Over dat laatste, de kwalitatieve vereisten waaraan betrouwbare parketstatistieken dienen te beantwoorden, heb ik het daarnet gehad.

Laat ons nu even stilstaan bij dat eerste deeltje van die zin: '*deze parketstatistiek moet beantwoorden aan de behoeften van het Openbaar Ministerie*'. Met andere woorden: welk nut hebben de parketstatistieken voor de goede werking van het Openbaar Ministerie?

De tijd dat de zogenaamde derde macht onaantastbaar was, *ergo*: niet te bekritisieren was, ligt al enige jaren achter ons.

⁷ Vanhemelryck, Fernand, o.c., p. 247.

Het Openbaar Ministerie, en ik ben ervan overtuigd bij uitbreiding: het hele 'gerechtelijke apparaat', wil dus eigenlijk wel misschien vervelende vragen beantwoorden, wil een antwoord geven op het waarom van het gevoerde beleid, wil best wel een antwoord geven op de veelgestelde vraag van de burger : 'en hoe komt het nu dat deze zaak nog altijd niet is afgehandeld ...'.

Een moderne magistratuur is dus bereid spontaan de eigen werking van nabij te bekijken: waar doen we het goed, en waar kan het beter ...

De parketstatistieken kunnen het Openbaar Ministerie daarbij helpen een antwoord te formuleren.

En dit brengt mij dus, na het wát en het hoé van de parketstatistieken, tot het waarom van de parketstatistieken. Of met andere woorden: wie kan er nut halen uit het verzamelen van al die cijfertjes in tabelletjes....

Welnu, ik meen te kunnen stellen dat niet enkel het Openbaar Ministerie maar ook de Rechtbanken hun profijt kunnen halen uit de parketstatistieken zoals ze ons nu aangeleverd zijn.

Toen ik bij het begin van mijn uiteenzetting heb verwezen naar het voorbeeld van de staalproducent die zich vragen stelde naar de meest efficiënte aanwending van de middelen van zijn productie-eenheid, heb ik meteen de vergelijking doorgetrokken naar onze eigen organisatie: hoe kunnen we beter werken.

Terug een eenvoudig voorbeeld dat ik haal uit één van de tabellen van de parketstatistieken⁸ : waar het in één arrondissement van ons ressort gemiddeld 53 dagen duurde om te komen tot een technisch sépot, bleek dit in een ander arrondissement méér dan dubbel zoveel tijd in beslag te nemen (121 dagen).

Een ander voorbeeldje⁹ : in één arrondissement duurde het gemiddeld 232 dagen vooraleer in zaken van misdrijven tegen de persoon een voorstel tot minnelijke schikking werd uitgeschreven, terwijl dit in een ander arrondissement van het ressort gemiddeld 90 dagen bedroeg.

⁸ Tabel 20

⁹ Tabel 28

Een voorbeeld¹⁰ nog inzake het gemiddeld aantal dagen dat ligt in zaken van aanranding of verkrachting tussen het adieren van de onderzoeksrechter enerzijds, en de vaststelling voor de Raadkamer anderzijds. Waar dit in het ene arrondissement 260 dagen bedraagt, blijkt dit in een ander arrondissement gemiddeld tot 403 dagen op te lopen.

Een laatste voorbeeld¹¹ tenslotte: terwijl in het ene arrondissement gemiddeld 4 dagen ligt tussen de eerste behandeling ter zitting van een enkelvoudige diefstal en het in beraad nemen ervan, loopt dit in een ander arrondissement van ons ressort op tot welgeteld 31 dagen. Dit kan een detail lijken, maar het leert veel over locale praktijken inzake het rechtspreken in relatief eenvoudige zaken: over het uitspreken 'op de banken' en over de duur van het in beraad nemen of uitstellen van de uitspraak.

Het zijn wellicht tot de verbeelding sprekende cijfers, maar ik heb uiteraard, om toch een idee te geven van wat er allemaal uit die statistieken kan worden gehaald, enkele frappante verschillen in doorlooptijden tussen de arrondissementen van ons ressort uitgekozen.

Anderzijds herhaal ik hier nog eens dat onze statisticus verdronken is in een rivier van gemiddeld één meter diep: de cijfers die ik heb geciteerd duiden slechts gemiddelden aan, hetgeen betekent dat de meest extreme doorlooptijden nog veel hoger of veel lager kunnen liggen.

De parketstatistieken brengen dus voor de korpschefs van de parketten niet enkel de instroom van zaken en de aard van die instroom nauwgezet in kaart; ze geven ook een idee over hoe, in hun parket, per sectie of zelfs per magistraat, wordt omgegaan met die instroom; hoe, met andere woorden, de uitstroom verloopt.

Maar, zoals ik daarnet heb gezegd: ook de rechtbanken kunnen hun profijt halen uit de parketstatistieken. Ik verwijs daarvoor naar de twee laatste voorbeelden die ik heb gegeven: één voorbeeld van verschillen in doorlooptijden wat zaken in gerechtelijk onderzoek betreft, en één voorbeeld van verschillen in doorlooptijden wat de behandeling van zaken door de rechtbanken betreft.

Ik haast mij hierbij te beklemtonen dat de conclusies die uit al die cijfertjes kunnen worden getrokken géén waardeoordeel mogen inhouden over de werking van een parket of van een rechtbank.

¹⁰ Tabel 33

¹¹ Tabel 35

Opvallende verschillen in doorlooptijden kunnen immers perfect verklaarbaar zijn; zo herinner ik mij uit een eerste analyse van de parketstatistieken die binnen ons ressort plaatsvond, dat zo bvb het parket te Veurne een eerder lange doorlooptijd liet optekenen¹² voor wat betreft het aantal dagen dat aan het afsluiten van een zaak door dagvaarding voorafging.

Een verklaring die hiervoor door de korpschef werd gegeven was eigenlijk heel eenvoudig: het arrondissement Veurne wordt in de zomermaanden geconfronteerd met een toevloed aan vakantiegangers. Wanneer opsporingsonderzoeken dienen te worden verder gezet in het Franstalige landsgedeelte of in Frankrijk leiden de vertalingen van de processen-verbaal tot niet te vermijden vertragingen.

Waarmee nog maar eens is aangetoond dat parketstatistieken uit cijfers bestaan, die op hun beurt tabellen vormen, gegoten in nog méér cijfers en cijferreeksen, maar ook dat de uiteindelijke interpretatie van al deze gegevens, van al deze data, mensenwerk is.

Over dit mensenwerk, over de interpretatie van de parketstatistieken wil ik het zo dadelijk hebben, in het allerlaatste deel van mijn uiteenzetting.

Want vòòrleer mijn uiteenzetting af te sluiten met het mensenwerk waarmee de parketstatistieken moeten worden geïnterpreteerd, wil ik, ten behoeve van degenen denken dat de parketstatistieken ook nog àndere gegevens opleveren dan de mate van activiteit van de parketten en, bij uitbreiding, van de rechtbanken, nog eventjes stilstaan bij twee zaken die de parketstatistieken in het geheel niét zijn.

Parketstatistieken zijn géén misdrijfstatistieken, en parketstatistieken zijn géén middel tot werklasmeting.

Ik verklaar mij nader over dat eerste: parketstatistieken zijn géén misdrijfstatistieken. Zij hebben dus noch de mogelijkheid noch de ambitie een betrouwbaar beeld te geven van de criminaliteit of de criminaliteitsgraad in een bepaald arrondissement of ressort. Dààrvoor dienen de politiestatistieken, die nauwgezet alle misdrijven die ter kennis komen van de politiediensten bijhouden, en de statistieken die op het niveau van de inspectiediensten die politionele bevoegdheid hebben kunnen worden bijgehouden.

¹² tabel 9

Het spreekt natuurlijk vanzelf dat, wanneer wordt vastgesteld¹³ dat in het hele ressort Gent er in 2002 van alle nieuwe zaken 1,61 procent diefstallen met geweld zijn ingestroomd, tegenover gemiddeld volle drie procent voor het ganse Rijk, daaruit een eerste indicatie (maar niet meer dan een indicatie) naar voren komt dat, wat de diefstallen met geweld betreft, het ressort Gent een vrij rustig ressort is.

Om de juiste cijfers van de geregistreerde criminaliteit te kennen dient men dus de politiestatistieken¹⁴ te raadplegen, want, en ik kan dit niet genoeg herhalen: de parketstatistieken geven een zo getrouw mogelijk beeld van de werking van de parketten en meer algemeen: van het Openbaar Ministerie en deels ook van de rechtbanken.

Parketstatistieken zijn dus géén misdrijfstatistieken.

Parketstatistieken zijn evenmin een middel tot werklastmeting, misschien tot spijt van wie 't benijdt.

Ook dit kan niet genoeg worden benadrukt.

Een al dan niet welmenende beleidsmaker zou bij voorbeeld kunnen stellen: we nemen het aantal in 2002 ingestroomde zaken van een welbepaald parket, en delen dit door het aantal magistraten en ziedaar : we kunnen de werklast per magistraat van dit parket met de werklast van een magistraat in een ander parket vergelijken.

Ook hiervoor moet worden gewaarschuwd, en ook hier kan men stellen: 'ceci n'est pas une pipe ...'.

¹³ tabel 6

¹⁴ Eigenlijk geven ook politiestatistieken geen beeld van de criminaliteit, zij geven in de eerste plaats een beeld van de activiteit van politiediensten. Hoe meer feiten geverbaliseerd worden hoe hoger de zogezegde 'criminaliteitscijfers'. Er bestaat hier ook een probleem van het 'dark number' van misdrijven: de politie meent bij heel wat 'feiten' niet te moeten verbaliseren om opportuniteitsredenen, omdat dit geen prioriteit is van de lokale politiezone, enz. Bovendien zien heel wat feiten gewoon niet het daglicht.

In wezen is dit een filosofisch probleem : wat hier is geschetst hoort onder de 'fenomenologische' benadering : er bestaat geen realiteit (misdrijf) op zich, er bestaat enkel interpretatie van die realiteit.

Ik moet er dit Hof niet van overtuigen dat niets zo kan verschillen van één zaak frauduleus faillissement dan een andere zaak frauduleus faillissement, dat één onderzoek inzake mensenhandel niet te vergelijken is met een ander onderzoek mensenhandel, evenmin zoals ik u ervan moet overtuigen dat de arbeid die in één arrest is gestopt onmogelijk te vergelijken is met de arbeid die aan een ander arrest is voorafgegaan.

Zo zal het iedereen duidelijk zijn dat, bijvoorbeeld, in arrondissementen met een hoge graad van economische activiteit, met een groot aantal maatschappelijke zetels, het aantal faillissementen verhoudingsgewijs een pak hoger kan liggen dan in de eerder rurale arrondissementen waar, en ik stel het nu bewust karikuraal, vooral eerder banale vechtpartijen, diefstallen uit broodautomaten en zeer af en toe een uit de hand gelopen burenruzie moet worden onderzocht.

Vermits de parketstatistieken geen aanduiding geven over de complexiteit van de zaken die worden behandeld, kunnen ze niet dienen om de werklast te meten die door een bepaalde zaak is opgeleverd. A fortiori kunnen de parketstatistieken niet gehanteerd worden om verschillen in activiteitsgraad tussen individuele magistraten, arrondissementen of ressorten te meten.

Het is dus belangrijk te benadrukken dat parketstatistieken niets meer, maar ook niets minder dan een beeld opleveren van de werking van een parket, van een ressort, van het Openbaar Ministerie op het niveau van eerste aanleg in zijn geheel en, in mindere mate weliswaar, van de werking van de correctionele rechtbanken.

Nog éventjes, vooraleer af te sluiten, enkele boeiende cijfertjes, als ik mij deze woordkeuze in het kader van dit zijsprongetje mag veroorloven ...

Tussen de geveinsde zieken, die op die manier als bedelaars hun kostje vergaarden, konden er meerdere categorieën onderscheiden worden. De jonffrouwen liepen rond met een klepper zoals de melaatsen hoewel ze niets mankeerden. Guillaume Martin van bij Boulogne-sur-Mer was zo een geval. Hij had zijn lichaam met plaaster bewerkt en ook op een andere manier verschrikkelijk mismaakt om er uiterst beklagenswaardig uit te zien en zo aalmoezen binnen te rijden. Hij werd in 1551 in Antwerpen gearresteerd, geselsd en voor eeuwig verbannen. Keerde hij terug, dan zou hij op beide schouders gebrandmerkt worden.

In 1516 werd Hans van der Hofstadt in Brussel gearresteerd en medisch onderzocht omdat hij zijn hand hield alsof hij kreupel of verminkt was en zo ging bedelen. Jean Brousseau uit Bretagne, die zijn gezicht met solfer en krijt geel had gemaakt, werd in 1633 voor eeuwig uit Brabant verbannen¹⁵. De grensoverschrijdende criminaliteit is blijkbaar van alle tijden ...

Noem déze cijfergegevens alweer totaal irrelevant met betrekking tot het besproken onderwerp ... maar misschien toch weer niet. Laat ons dus nog maar eens afwachten.

Tenslotte dus: hoe gaat het openbaar ministerie om met de parketstatistieken, nu we weten waarvoor ze staan: een zo getrouw mogelijk beeld van de werking van een parket, van een ressort, van het Openbaar Ministerie en deels van de rechtbanken eerste aanleg.

Nadat de parketstatistieken aan het begin van dit kalenderjaar aan de openbaarheid waren prijsgegeven, heeft de Procureur-generaal het initiatief genomen de tabellen, wat ons ressort betreft, over te maken aan de Procureurs des Konings van het ressort.

Daarbij werd gevraagd even stil te staan bij enkele door de Procureur-generaal aangeduide opvallende cijfers of verschillen met de cijfers van andere arrondissementen van het ressort of met de nationale gemiddelden, en werden de Procureurs des Konings verzocht een verklaring te achterhalen voor soms, zo op het eerste gezicht, opmerkelijke verschillen met de gemiddelden inzake doorlooptijden of wijzen van afhandeling.

De nadruk werd ook gelegd op het feit dat uit de punctuele vragen door de Procureur-generaal géén waardeoordeel mocht worden afgeleid.

Als gevolg aan deze eerste denkoefening werden door een aantal procureurs reeds een aantal beleidsmatige beslissingen genomen, zoals daar, naargelang de noodzaak waren: het uitstippelen per parketsectie van een beleidslijn inzake de toepassing van het systeem van de minnelijke schikkingen, het opleggen van een maximumtermijn voor het opstellen van een eindvordering voor de raadkamer, of nog : het opnemen van contact met de Voorzitter van de Rechtbank om te komen tot een snellere fixatie van de zaken.

¹⁵ Vanhemelryck, Fernand, o.c., p. 45.

Een aantal procureurs antwoordde dat diepgaander onderzoek binnen hun parket diende te worden uitgevoerd om een verklaring te kunnen geven voor een plaatselijk fenomeen inzake de afhandeling van zaken, en uit de antwoorden die binnenkwamen kon ook worden afgeleid dat bepaalde afhandelingvormen zoals de bemiddeling in strafzaken minder enthousiast werden aangewend omwille van het arbeidsintensieve karakter ervan.

Kortom: de eerste, mag ik zeggen, verkennende kennismaking met de parketstatistieken heeft ertoe geleid dat, thans op basis van vaststaande gegevens en niet meer zoals tevoren op basis van vermoedens of van indrukken, de korpschefs het opsporings- en vervolgingsbeleid van hun parket konden duiden en, waar daar aanleiding toe bestond, konden bijsturen.

Geleerd door de ervaringen met deze eerste 'shoot', zal vanaf de parketstatistieken 2003 een enigszins aangepaste methodologie worden gehanteerd.

De parketstatistieken zullen in drie bewegingen worden geanalyseerd.

In een eerste fase zal worden overgegaan tot de analyse van de cijfergegevens, waarbij deze cijfergegevens (zoals daar zijn: procentuele verhoudingen, het 'gewicht' van een misdrijf fenomeen in een bepaald parket, de doorlooptijd van een afhandelingmethode enz.) kwantitatief zullen worden benaderd. De analyse strekt er ook toe vermeldenswaardige tendensen, verschillen met andere parketten of ressorten, afwijkingen van bestaande onderrichtingen enz. aan het licht te brengen.

De analyse van de parketstatistieken behoort, op het niveau van het ressort, in de eerste plaats tot de taak van de magistraten van het parket-generaal (zowel de contactmagistraten als de 'portefeuille'- of referentiemagistraten) en de statistisch analist bij het parket-generaal.

In een tweede fase worden de cijfergegevens geïnterpreteerd, waarmee wordt bedoeld dat wordt gepoogd een verklaring te geven voor de statistische gegevens: waaróm doen zich in een bepaald parket dergelijke procentuele verhoudingen voor, waaróm is dit misdrijf fenomeen prominenter aanwezig dan in een ander arrondissement, waaróm wordt in een bepaald parket de minnelijke schikking inzake verdovende middelen in geringe mate aangewend, enz.

De interpretatie van de parketstatistieken behoort, op het niveau van het ressort, tot de taak van de onderscheiden korpschefs, daarin bijgestaan door hun sectieverantwoordelijken, en de statistisch analist van het parket-generaal.

In een laatste beweging tenslotte worden conclusies geformuleerd. Daaronder wordt verstaan: het gevolg dat wordt gegeven aan de interpretatie van de parketstatistieken, *nadat* daarover overleg is geweest tussen de verschillende participanten die hebben meegewerkt aan de studie van deze statistieken, te weten het parket-generaal én de korpschefs.

Een conclusie kan erin bestaan dat beleidsmaatregelen worden getroffen op arrondissementeel of ressortelijk niveau, of dat aanbevelingen worden geformuleerd met het oog op een meer eenvormige benadering.

Evengoed zou ertoe kunnen geconcludeerd worden dat enkel wetgevende maatregelen een oplossing kunnen bieden voor een aan het licht gekomen probleem, in welk geval het behoort aan het parket-generaal, via het College, de nodige stappen te ondernemen.

Tenslotte zal het misschien ook noodzakelijk blijken, desgevallend via de Eerste Voorzitter van dit Hof, de voorzitters van de Rechtbanken te betrekken bij de afhandeling van de conclusies, wanneer zou worden vastgesteld dat inzake de doorlooptijden in de onderzoeksgerechten of de correctionele kamers verbeteringen kunnen worden gesuggereerd.

Ik heb het nu gehad over de exploitatie van de parketstatistieken op het niveau van het Hof van beroep te Gent. Maar wat wordt er nationaal aangevangen met het cijfermateriaal?

Zoals u weet werden aan de procureur-generaal te Gent ingevolge de zogenaamde portefeuillevreiding tussen de procureurs-generaal onderling¹⁶, de specifieke taken toegewezen met betrekking tot ondermeer de hormonencriminaliteit en het terrorisme en groot banditisme. Zoals u ongetwijfeld ook zal weten werden, in de schoot van het college van procureurs-generaal, reeds enige jaren geleden, een aantal expertisenetwerken in het leven geroepen die thans, ingevolge de wet houdende de verticale integratie van het openbaar ministerie van 12 april 2004¹⁷ overigens een wettelijke verankering hebben gekregen.

Op die manier functioneren, onder het algemeen beheer van de procureur-generaal te Gent, de expertisenetwerken Groot Banditisme en Terrorismen enerzijds, en Residuen en Voedselveiligheid anderzijds.

¹⁶ Koninklijk Besluit van 6 mei 1997 betreffende de specifieke taken van de leden van het college van procureurs-generaal, *BS* 14 mei 1997, art. 3.

¹⁷ Wet van 12 april 2004 houdende verticale integratie van het openbaar ministerie, *BS* 07 mei 2004, inzonderheid art. 4, 1°, dat het art. 143bis, § 3 van het Gerechtelijk Wetboek heeft aangevuld.

De werkzaamheden van deze expertisenetwerken kaderen daarbij in de verdere uitwerking van een algemeen coherent en gecoördineerd strafrechtelijk beleid door de Minister van Justitie en het College van Procureurs-generaal.

Welnu, met het oog op het beleidsondersteunende en beleidsvoorbereidende werk ten behoeve van alle magistraten van het Openbaar Ministerie en in het bijzonder ten behoeve van het College van procureurs-generaal, werd beslist dat vanaf de parketstatistieken 2003 ook de nationale parketstatistieken worden geëxploiteerd voor wat betreft de zaken die behoren tot het werkingsgebied van deze beide expertisenetwerken.

Qua methodologie zal bij deze exploitatie op een gelijkaardige wijze worden tewerk gegaan zoals dit voor het ressort Gent het geval is. Alléén wordt de analyse, de cijfermatige benadering en de detectie van verschillen dus, in dit geval toevertrouwd aan de Dienst voor het Strafrechtelijk beleid die terzake zijn volledige medewerking heeft toegezegd, en samen met de statistisch analisten als onafhankelijke derde vragen zal kunnen afvuren op het coördinatieteam van de beide expertisenetwerken.

De verdere interpretatie van de parketstatistieken, de interpretatie dus, zal gebeuren door de coördinatieteams van de twee expertisenetwerken, die zijn samengesteld uit magistraten van alle ressorten van het Rijk en van het federaal parket.

Deze werkwijze moet garant staan voor een objectieve interpretatie van de nationale cijfers.

De conclusies die uit de parketstatistieken op nationaal niveau zullen worden getrokken, kunnen bestaan uit aanbevelingen, voorstellen tot richtlijnen of voorstellen tot wetswijzigingen die worden geformuleerd via het College van Procureurs-generaal. Het spreekt vanzelf dat de samenwerking met andere Expertisenetwerken (inzonderheid met het Expertisenetwerk Strafrechtelijk Beleid) zich in een aantal gevallen zal opdringen wanneer bijvoorbeeld moeilijkheden inzake de afhandelingwijzen worden gedetecteerd.

Nog één kanttekening bij dit alles: zoals ik hier voordien reeds heb gezegd, mag uit de vragen die in het kader van de analyse van de parketstatistieken worden gesteld, op geen enkel ogenblik een waardeoordeel worden afgeleid. Verschillen in cijfers kunnen immers perfect verklaarbaar zijn op basis van demografische gegevens, of verdedigbaar afhankelijk van de plaatselijke accenten die iedere korpschef binnen zijn of haar arrondissement wil leggen.

Het mag dus duidelijk zijn dat het met de exploitatie van de parketstatistieken niet de bedoeling kan zijn ook maar enige afbreuk te doen aan de – relatieve – autonomie van de plaatselijke korpschefs inzake het bepalen van de prioriteiten bij het vervolgingsbeleid in hun arrondissement.

Wanneer ik in de loop van mijn uiteenzetting, geachte toehoorders, niet heb kunnen nalaten u tòch enige concrete cijfertjes te geven (uit een ver verleden weliswaar), dan was dit uiteraard met een bedoeling.

Het is niét mijn bedoeling geweest u voor zover dit nog nodig zou zijn aan te tonen dat we er in Vlaanderen, door de eeuwen heen, toch vrij mooi op vooruit zijn gegaan inzake verdraagzaamheid en begrip, en al evenmin is het mijn bedoeling geweest u aan het grimlachen te brengen over zoveel bijna sadistische vervolgingsdrift van onze voorouders.

Wél heb ik u willen meegeven dat de gerechtelijke activiteit ook door onze voorouders al werd geregistreerd, weliswaar op een onvolkomen en eigenlijk onbedoelde wijze. De meeste cijfers die toen zijn bijgehouden worden door de historici immers gehaald uit de stadsrekeningen, die aangeven hoeveel maal de beul diende te worden betaald voor de uitvoering van een bepaalde lijfstraf ...

En net zoals wij nu, met enige verwondering soms, aankijken tegen de gerechtelijke activiteit uit dat verdere verleden, zo zullen ook onze nazaten, laat ons hopen met minder verwondering, een getrouw beeld krijgen van de gerechtelijke activiteiten die in het begin van de 21^e eeuw zijn ontplooid in het koninkrijk België.

Het is al evenzeer te hopen dat de rechtshistorici dan tot de vaststelling zullen komen dat de parketstatistieken een wezenlijke bijdrage zullen hebben geleverd aan de coherente of coherenter uitwerking en coördinatie van het strafrechtelijk beleid.

En we mogen, denk ik, ook tevreden zijn als evenzeer zal worden vastgesteld dat door de exploitatie van de parketstatistieken een flinke stap is gezet in de richting van de door de Octopuswetgever beoogde permanente audit bij de parketten van eerste aanleg, de ondersteuning ervan, en de integrale kwaliteitszorg.

Vermits thans, statistisch gesproken, de gemiddelde tijdsduur van een mercuriale is overschreden, dank ik u voor de aandacht die u mij heeft verleend.

**VERSLAG OVER HET RECHTSPREKEN
IN HET RESSORT VAN HET HOF VAN BEROEP TE GENT
TIJDENS HET KALENDERJAAR 2003**

**F. Schins,
Procureur-generaal**

Zoals gebruikelijk, Mijnheer de Eerste Voorzitter, Dames en Heren, zal ik tot slot van deze openingstoespraak een bondig overzicht schetsen van de rechtsbedeling in ons rechtsgebied in de loop van 2003.

Ik zal mij daarbij hoofdzakelijk beperken tot de belangrijkste tendensen die het resultaat vormen van een analyse van de statistische gegevens die door de Dienst Statistiek van de FOD Justitie worden verzameld en die door mij rechtstreeks bezorgde cijfergegevens werden vervolledigd.

* * *

1. Vooreerst enkele bedenkingen bij de rechtsbedeling door het Hof.

Voor wat de behandeling van de *burgerlijke zaken* aangaat, moet erop gewezen worden dat de zaken ingekomen of behandeld in 2003 via een informaticaprogramma geteld worden.

Die telwijze komt niet volledig overeen met de manuele tellingen van de voorbije jaren. Om vergelijkingen met 2001 en 2002 mogelijk te maken zijn nu ook voor die jaren statistieken op dezelfde basis opgemaakt.

In 2003 zijn er meer (3.143) eindarresten uitgesproken dan in 2002 (2.946). Daartegenover staat dat er de laatste jaren steeds meer nieuwe zaken worden ingeleid: 3.393 in 2001, 3.457 in 2002 en 3.679 in 2003.

Er zijn aldus weliswaar minder eindarresten (3.143) gevelde dan er zaken bij het Hof werden ingeleid (3.679), maar er zijn 129 arresten waardoor zaken gevoegd werden en 784 zaken werden weggelaten van de algemene rol bij toepassing van artikel 730 van het Gerechtelijk Wetboek.

Daardoor daalde het aantal hangende zaken (fiscale en jeugdzaken inbegrepen) van 12.658 eind 2001 over 11.196 in 2002 tot 10.810 eind vorig jaar.

Er is ook een gunstige trend waar te nemen in de vaststelling van de behandeling van de zaken. Zoals in 2002 werden alle zaken gefixeerd binnen het jaar, terwijl eind 2001 nog in sommige kamers op 15 tot 24 maanden werd gedagsteld.

In de sector van de strafzaken valt een lichte daling te noteren van het aantal eindarresten, namelijk van 1.511 in 2001 over 1.392 in 2002 tot 1.390 in 2003.

In dat laatste jaar waren er 1.512 hoger beroepen en werden er 13 zaken ingeleid betreffende personen die voorrecht van rechtsmacht hebben.

Er werden in de sector van de correctionele kamers dus meer nieuwe zaken aangebracht dan er definitief werden afgehandeld.

Eind 2003 waren nog 1.539 hoger beroepen in zaken van gemeen recht, 99 van sociaal recht en 38 in jeugdzaken, samen met 1.293 zaken burgerlijke belangen, hangend. De vaststelling van deze laatste zaken is evenwel afhankelijk van het initiatief van de partijen.

De kamer van inbeschuldigingstelling velde 2.129 arresten tegenover 2.336 in 2002; deze afname blijkt voornamelijk het gevolg te zijn van het gevoelig gedaald aantal dossiers inzake herstel in eer en rechten (247 tegenover 355 in 2002).

Uit de rechtspraak van het Hof kunnen enkele arresten aangehaald worden die rechtsprincipes stellen of bevestigen die ook voor andere personen dan de betrokken partijen aandacht verdienen.

- Aldus het arrest van 25 juni 2003 dat handelt over de wettigheid van politieke opsporingsverrichtingen.

Een beklaagde hield voor dat de politie niet op een regelmatige wijze had vastgesteld dat hij cannabisplanten kweekte en de vaststellingen derhalve nietig waren.

Het opsporingsonderzoek was gestart nadat op 4 oktober 2001 een getuige de politie verwittigde dat ze schoten gehoord had in een woning. Ter plaatse kon vastgesteld worden dat er twee ramen stuk geslagen waren. Op het aanbellen door de politie aan die woning werd niet gereageerd. Het Hof motiveert de geldigheid van de vaststellingen door de politie als volgt.

" Op grond van de bekomen informatie (het gegeven dat men schoten had gehoord), de gedane vaststellingen ter plaatse (twee gebroken ramen en de

afwezigheid van reactie wanneer er aangebeld werd) en het gegeven dat men geen verdere informatie had omtrent de bewoner (van wie men slechts bij toeval vernam dat hij bij een vriendin ingetrokken was) zodat hij niet kon bereikt worden en men terecht er van uitging dat hij zich mogelijks (in een toestand van nood) in de woning bevond, leidde de politie uit de omstandigheden van binnen de woning af dat er hulp nodig kon zijn en dat er een mogelijke bedreiging van het leven of de lichamelijke integriteit van de bewoner was. Het geheel van de feitelijke omstandigheden dient beschouwd te worden als een "verondersteld hulpgeroep" zodat de politie zich op wettige wijze toegang tot de woonst verschaft heeft bij toepassing van artikel 27 van de wet van 5 augustus 1992.

De politie beperkte zich daarbij tot het binnengaan in alle kamers teneinde te controleren of er iemand kon aangetroffen worden.

Naar aanleiding van het wettig betreden van de zolderkamer kon de politie visueel, dus zonder dat enige zoeking noodzakelijk was, vaststellen dat er cannabisplanten gekweekt werden. Wanneer de politie de grenzen van haar opdracht van bestuurlijke politie (de hulpverlening) niet te buiten gaat en er naar aanleiding van het uitvoeren van die opdracht een ander misdrijf aan het licht komt, zoals hier het geval is, dan kan zij dit misdrijf geldig vaststellen".

Aldus besloot het Hof, bij arrest van 25 juni 2003, dat de gedane vaststellingen door de politie in geen geval door nietigheid aangetast waren.

- Nopens het voegen van strafdossiers bevestigde de kamer van inbeschuldigingstelling bij arresten van 11 maart 2003 (KI 367/03), 30 oktober 2003 (KI 1457/03), 13 november 2003 (KI 518/03), 27 november 2003 (KI 1576/03) en 18 december 2003 (KI 1691/03) dat dit geen onderzoekshandeling uitmaakt in de zin zoals bedoeld in artikel 61 *quinquies* van het Wetboek van strafvordering, nu de voeging van strafdossiers behoort tot het prerogatief van het Openbaar Ministerie ten aanzien van hetwelk de kamer van inbeschuldigingstelling geen injunctierecht heeft.

- Bij arrest van 20 februari 2003 (KI 224/03) verklaarde diezelfde kamer een verzoek tot bijkomende onderzoekshandelingen, uitgaande van de burgerlijke partij niet ontvankelijk. Het Hof nam de beweegredenen van mijn ambt aan, door te stellen dat de burgerlijke partij geen wettig belang kan doen gelden bij het verzoek over te gaan tot de uitvoering van een onderzoeksdaad die er kan toe strekken dat de in verdenking gestelde zou worden geïnterneerd.

- Op 18 september 2003 (KI 1115/03) weerlegde de kamer van inbeschuldigingstelling de visie van een niet-aangehouden in verdenking gestelde die voorhiel dat hij bij het indienen van een verzoek overeenkomstig artikel 36 § 1 van 20 juli 1990 betreffende de voorlopige hechtenis (opheffing of wijziging van de voorwaarde bij vrijlating of vrijstelling) over dezelfde rechten tot inzage van het strafdossier zou beschikken als een aangehouden in verdenking gestelde in het kader van de artikelen 21 en 22 van de hechteniswet.

In hetzelfde arrest bevestigde de kamer van inbeschuldigingstelling de rechtspraak en rechtsleer, voorhoudend dat, eenmaal de borgsom met het oog op invrijheidstelling is betaald, de in verdenking gestelde de teruggave niet kan vragen aan de onderzoeksrechter, noch aan het onderzoeksgerecht omdat alleen de vonnisrechter over de bestemming ervan kan oordelen.

Volledigheidshalve vermeld ik nog dat de **Hoven van Assisen** van Oost en West-Vlaanderen samen slechts 9 zaken hebben berecht (respectievelijk 4 en 5); dat vrij beperkt aantal is hoogst uitzonderlijk en uitsluitend te wijten aan het toeval.

2. Ik stap thans over naar **de activiteiten van de rechtbanken van eerste aanleg**, die samen in burgerlijke zaken 12.425 eindvonnissen hebben uitgesproken, abstractie gemaakt van de vonnissen waarbij zaken worden samengevoegd, doorgehaald of weggelaten, of waarin de afstand van geding wordt geacteerd.

Vermeldenswaard is dat van de 32.144 verleende beschikkingen er bijna één vijfde betrekking heeft op aangelegenheden die van louter administratief-procesrechtelijke aard zijn zoals het toekennen van termijnen.

De 22 onderzoeksrechters van het rechtsgebied kregen samen 2.887 nieuwe gerechtelijke onderzoeken te verwerken, wat ongeveer het midden houdt tussen de aantallen in 2001 (2.667) en in 2002 (2.966).

Daarenboven vorderde het Openbaar Ministerie 1.412 mini-onderzoeken in 1.210 zaken, tegenover 979 in 867 zaken in 2002, wat een stijging met nagenoeg de helft betekent.

In beide jaren werd de onderzoeksrechter in meer dan 90% van die onderzoeken op basis van artikel 28*septies* van het Wetboek van strafvordering verzocht de nummers te doen opsporen van telefoontoestellen van waaruit mededelingen werden gedaan naar een bepaald telefoontoestel of die vanuit een bepaald telefoontoestel werden opgeroepen (artikel 88*bis* Wetboek van strafvordering).

De gerechtelijke activiteit in strafzaken wordt vanzelfsprekend grotendeels beheerst door de werking van de parketten en de gevolgen die de procureurs des Konings aan de vastgestelde misdrijven geven.

De algemene politiediensten en andere met politionele bevoegdheid beklede ambtenaren slaagden erin 981.308 misdrijven vast te stellen. Dit zijn er 104.054 meer dan in 2002 en 178.238 meer dan in 2001.

Er waren 276.770 processen-verbaal bestemd voor de correctionele parketten, met dien verstande evenwel dat ca 41% daarvan ingevolge richtlijnen die ik enkele jaren geleden heb gegeven en die door de procureurs des Konings verder in toepassing werden gebracht, bij de politiediensten zelf werden bewaard.

In de tabellen die zoals gebruikelijk in bijlage van deze tekst zullen worden gepubliceerd zult U kunnen lezen welke richting aan die processen-verbaal werd gegeven.

3. In de recente verslagen over het rechtspreken werden de rechtbanken van koophandel en de vredegerechten nauwelijks behandeld. Van de opening van het gerechtelijk jaar wil ik gebruik maken om ook de werking van die rechtbanken eens in het bijzonder onder de aandacht te brengen.

Het aantal ingeleide zaken bij **de rechtbanken van koophandel** bleef de laatste jaren nagenoeg constant (31.616 in 2003).

Begin verleden jaar waren er 63.677 hangende zaken, tegenover 61.708 in 2002 en 58.701 in 2001.

In de werkingsverslagen van de rechtbanken van koophandel worden de voormelde cijfergegevens gerelativeerd omdat ook de betwistingen van schuldvorderingen in faillissementen erin begrepen zijn en die schuldvorderingen (al dan niet gedeeltelijk) veelal later opgenomen worden in akkoord tussen de partijen.

Omdat de rechtbanken verschillende werkwijzen hanteren, zijn de cijfergegevens onderling niet (volledig) vergelijkbaar.

Zo paste de rechtbank van koophandel te Oudenaarde artikel 730 Gerechtelijk Wetboek in verband met de weglatingen van de zaak van de rol niet toe inzake geschillen in faillissementen.

Veel voorzitters slagen erin een pleitdatum te bepalen binnen 3 à 4 maanden na de aanvraag. Partijen of hun raadslieden vragen zelden in gezamenlijk overleg een dagstelling, zodat heel wat beschikkingen overeenkomstig artikel 747 van het Gerechtelijk Wetboek moeten verleend worden.

Alle voorzitters van de rechtbanken van koophandel pogen de zaken zo vlug mogelijk te laten pleiten. Zo worden de data in enkele rechtbanken vaak reeds op de inleidingszitting vastgelegd. In andere rechtbanken worden pleitdata bepaald na inhoudelijk kennis genomen te hebben van de dossiers, om zo efficiënt mogelijk aan de eisen van een goede en snelle rechtsbedeling tegemoet te komen.

De rechtbank van koophandel te Kortrijk bespoedigt de afhandeling van de zaken door rechters in handelszaken ter plaatse te laten gaan in plaats van "dure en langdurige expertises" te bevelen. In 2001 kon aldus aan 44 van de 45 op die wijze behandelde geschillen een definitief einde worden gemaakt.

De rechtbank van koophandel te Brugge kampte de laatste jaren met een nijpend tekort aan magistraten, deels omdat deze rechtbank bestaat uit twee afdelingen (Brugge en Oostende), waardoor in werkelijkheid een dubbele bezetting van rechters zowel in de inleidingskamers, in de kortgedingzaken als in de kamers voor handelsonderzoek vereist is, deels omdat er heel wat vacatures waren.

Daardoor liepen de fixatietermijnen in de "pleitkamers" uit van 6 tot 8 maanden in 2000, over 10 tot 12 maanden in 2001 en 2002 tot 18 maanden in de eerste helft van 2003. In 2001 en 2002 kon een beroep gedaan worden op een toegevoegde rechter.

Medio 2003, na benoeming van een rechter, werd drastisch ingegrepen door meer zaken vast te stellen per zitting en door een kamer die voorheen om de twee weken de loutere faillissementszaken (op grond van artikel 574, 2° Gerechtelijk Wetboek) behandelde, elke week te laten zetelen, zodat door die kamer ook andere zaken kunnen behandeld worden.

Op die wijze konden in de tweede helft van 2003 de zaken opnieuw gefixeerd worden op minder dan 10 maanden na de aanvraag.

In Dendermonde heeft de afschaffing van de afdelingen te Aalst en Sint-Niklaas per 1 januari 2003 en de onzekerheid betreffende de behuizing zorgen gebaard en tot gevolg gehad dat eind 2002 heel wat zaken niet konden gefixeerd worden.

In nagenoeg alle rechtbanken van koophandel hebben ook de plaatsvervangende rechters systematisch zittingen gehouden, wat alle lof verdient.

De rechtbanken van koophandel hebben echter niet alleen tot taak geschillen te beslechten. In alle arrondissementen wordt bijzonder veel aandacht besteed aan de opvolging van de afhandeling van de faillissementen en aan de dienst handelsonderzoeken.

In de laatste jaren was er in het ressort een stijging van het aantal faillissementen van 1.321 in 2001 tot 1.558 in 2003. De rechters-commissarissen brengen veelal bij de voorzitter van de rechtbank zelf verslag uit over eventuele nalatigheden door curatoren. Sommige werkingsverslagen vermelden dat de aanstelling van een bijkomende curator niet steeds het gewenste effect heeft. Het dreigen met afzetting van de curator overeenkomstig artikel 31 van de faillissementswet in het geval de curator helemaal geen gevolg geeft aan de aanmaningen van de voorzitter en van de rechter-commissaris, heeft een gunstige weerslag op de ijver van nalatige curatoren.

De handelsonderzoeken worden zeer ernstig genomen. Ondernemingen, die in financiële moeilijkheden verkeren, worden actief opgespoord. Er wordt zo vlug mogelijk ingegrepen hetzij met het oog op herstel indien dit mogelijk is, hetzij door het overmaken van de resultaten van het onderzoek aan het Openbaar Ministerie met het oog op dagvaarding in faillissement.

Aldus wordt vermeden dat nog meer schuldeisers het slachtoffer worden van een handelaar die zich met onoverkomenlijke financiële problemen geconfronteerd ziet en wordt oneerlijke concurrentie voorkomen.

De drie taken van de rechtbanken van koophandel hebben meerdere voorzitters ertoe gebracht pools van gespecialiseerde rechters in handelszaken te vormen, te weten voor de zittingen, voor de dienst handelsonderzoeken en rechters-commissarissen voor de faillissementen.

4. De magistraten die door de rechtzoekende in persoon gemakkelijkst benaderd worden zijn **de vrederechters**.

In 2003 werden over het ganse ressort 44.214 zaken ingeleid op de algemene rol en 11.147 op de rol der verzoekschriften. Daarenboven werden dit jaar 28.326 processen-verbaal inzake meestal verplichte minnelijke schikkingen opgesteld, tegenover 20.533 in 2002. Die toename is niet over het gehele rechtsgebied op een gelijkmatige wijze gespreid, zodat er voor sommige vrederechters nagenoeg een verdubbeling is van het aantal dergelijke procedures.

Het blijkt daarenboven dat gegevens niet steeds vergelijkbaar zijn omdat in het ene gerecht voor het uitstellen van een zaak een tussenvonnis geveld wordt, terwijl dit in een ander gerecht slechts op het zittingsblad vermeld wordt.

Bovendien wijst een vrederechter erop dat werklast moeilijk te objectiveren is.

Hoewel voor sommige vrederechters de louter kwantitatieve gegevens van de huidige statistieken, zoals het aantal inwoners in een kanton, het aantal vonnissen bij verstek of op tegenspraak, de beschikkingen, de ontvangen griffierechten volstaan om de werklast te berekenen, wijzen anderen op de moeilijkheidsgraad van sommige dossiers en moet daarenboven rekening gehouden met tal van andere factoren die de werklast verzwaren, waaronder:

- de talrijke plaatsbezoeken, meestal in aanwezigheid van de partijen;
- de openbare verkopen, zodra er een onbekwame medegerechtigd is, wat ook het nazicht en de eventuele correctie van het lastenkohier impliceert;
- diverse verzoekschriften tot het bekomen van bijzondere machtigingen;
- de voorlopig bewindvoeringen: installatie, nazicht en controle onder andere van de rekeningen en verslagen;
- de onteigeningen en ruilverkavelingen met plaatsbezoeken.

In het bijzonder wijzen de vrederechters op de toepassing van de wet van 29 april 2001, tot wijziging van verscheidene wetsbepalingen inzake de voogdij over minderjarigen waardoor tussen 1 augustus 2001 en 28 februari 2002 alle voogdijen werden heringericht, wat voor heel wat supplementair werk gezorgd heeft, waarvan geen spoor terug te vinden is in de statistieken. Eveneens ingevolge die wet moesten de vrederechters heel wat ouderlijke machtigingen verlenen.

De aanwezigheid van een (gesloten) psychiatrische inrichting binnen het kanton van de vrederechter heeft veel procedures in raadkamer en veel bezoeken, onder andere na collocaties bij hoogdringendheid door de procureur des Konings, voor gevolg. In sommige griffies is het bijhouden van die materies een voltijdse taak van één personeelslid van de griffie.

Daarenboven wijzen vrederechters erop dat pogingen tot verzoening soms erg tijdrovend kunnen zijn en dat niet alleen de formele verzoeningen (soms wettelijk verplicht alvorens de eigenlijke procedure te mogen opstarten) moeten in acht genomen worden, maar eveneens die welke op een informele wijze door de vrederechter tot stand gebracht worden.

De tijd die door de vrederechters wordt voorbehouden aan het bereiken van verzoeningen is moeilijk in algemene maatstaven uit te drukken.

In tal van aangelegenheden wordt een persoonlijke verschijning bevolen. Volgens sommige vrederechters komt er in het merendeel van die zaken een akkoord tussen partijen. Een akkoord geeft (volledige) genoegdoening aan de partijen; er is geen beroep mogelijk en voorkomt aldus procedures bij de rechtbank van eerste aanleg. Na een akkoord volgt de doorhaling van de zaak op de rol, wat een vertekend beeld geeft van de werklast in de statistiek. Vrederechters rekenen de verzoening tot een van hun essentiële taken.

In de activiteitenverslagen vermelden nagenoeg alle vrederechters geen achterstand te hebben bij het rechtspreken, zij het ten koste van zware en volgehouden inspanningen.

Organisatorisch vermijden de vrederechters achterstand door

- het toekennen van conclusietermijnen op de inleidende zitting;
- het verlenen van uitstel naar een latere (vaste) datum op de inleidende terechtzitting in plaats van het verzenden van de zaken naar de (algemene) rol;
- het organiseren van plaatsopnemingen (niet alle deskundigen brengen immers op korte termijn verslag uit);
- het houden van normale zittingen ook tijdens de gerechtelijke vakantie;
- het aanhouden van zaken na bepaling van een rechtsdag overeenkomstig artikel 751 van het Gerechtelijk Wetboek.

De data, waarop de partijen de zaken kunnen pleiten, worden ofwel reeds op de inleidingszitting bepaald, ofwel 2 weken tot 3 maanden, zeer uitzonderlijk 6 maanden na de aanvragen tot bepaling van een rechtsdag.

Door de zaken op de inleidingszitting te weerhouden of op vaste datum uit te stellen wordt vermeden dat de griffie gerechtsbrieven moet verzenden.

Daarenboven voorkomt vaak een uitstel op korte termijn, in plaats van het verzenden van de zaak naar de rol, dat het geschil ingewikkelder wordt.

Als oorzaken van een grotere tijdspanne tussen de inleidingszitting en het in beraad nemen van de zaak vermelden de vrederechters dat de partijen de zaak op de lange baan schuiven en sommige dossiers niet goed zijn samengesteld.

Om de zaken nog vlugger te kunnen beslechten stellen de vrederechters voor dat de wetgever

- de rechter de leiding zou geven over de procedure;
- een striktere procedure zou opleggen (terwijl anderen wijzen op overdreven procedureformaliteiten) en sancties ten opzichte van een onwillige procespartij zou mogelijk maken;
- het opstellen van syntheseconclusies zou verplichten als er meer dan tweemaal geconcludeerd wordt;
- nutteloze verzoeningspogingen en het opstellen van akten van bekendheid zou afschaffen;
- zou zorgen voor een betere ondersteuning van de vrederechter door accountants aan te duiden voor het nazicht van beheersrekeningen voor voogden en voorlopige bewindvoerders, door referendarissen en juristen en zelfs door het creëren van een sociale dienst (voor procedures overeenkomstig artikel 223 Burgerlijk Wetboek);
- een pool van griffiers en personeel ter beschikking zou stellen zodat bij ziekte of vacatures vlug en efficiënt in de vervanging van de afwezige zou kunnen voorzien worden;
- zou zorgen voor een behoorlijke personeelsvoering gesteund op de reële werklast.

Overhaaste, ondoordachte en te frequente wetswijzigingen zijn een bron van ergernis bij de vrederechters.

Niet alle vrederechters juichen de herschikking van de kantons overeenkomstig de wet van 26 juni 2000 toe.

Vooraf het beheren van twee zetels veroorzaakt problemen van organisatorische aard en wordt als inefficiënt ervaren, zeker als bovendien het registratiekantoor nog in een andere gemeente gelegen is.

Een vrederechter uit het ressort centraliseerde sinds 1 januari 2003 alle administratie op één plaats, waardoor hij een beter overzicht heeft, er een betere inzet is van personele mededelingen en meer eenvormigheid tot stand kwam.

De meeste vrederechters laten de leiding van de griffie over aan de hoofdgriffier. Sommigen hebben dagelijkse contacten over de organisatie en bespreken alles, terwijl anderen pas ingrijpen als er problemen zijn. De meesten vermelden dat er een overleg is met de hoofdgriffier of dat de taken van magistraat en griffier optimaal op elkaar afgestemd worden.

Enkelen volgen de integrale werking van de griffie op de voet. Dit zou de griffiers aanzetten tot nauwgezetheid.

De meeste vrederechters loven de spontane en positieve medewerking van de (hoofd-)griffier en het personeel.

Ook de plaatsvervangende vrederechters worden geprezen.

5. De politierechtbanken van het ressort behoren tot de sector die een steeds zwaardere werklast te verwerken krijgt, wat ongetwijfeld voor een groot deel te wijten is aan het strenge verkeersbeleid dat ik in mijn rechtsgebied heb ingevoerd door mijn richtlijnen van 22 juni 2000 en dat geleid heeft tot een meer eenvormige vaststelling en afhandeling van verkeersinbreuken.

In 2003 zijn er 704.438 verkeersinbreuken vastgesteld, waarvan de politie er zelf 194.262 heeft afgehandeld onder de vorm van waarschuwingen, onmiddellijke inningen of het gebruik van boetezegels. 510.176 zaken (dit is ongeveer 125.000 meer dan in 2002 en ca 165.000 meer dan in 2001) werden op het politieparket behandeld.

Vanaf het laatste trimester van 2003 is de elektronische gegevensoverdracht gerealiseerd tussen de lokale politiediensten en de politieparketten wat betreft de snelheidsovertredingen en roodlichtnegaties vastgesteld met behulp van onbemande camera's.

Daardoor kan de administratieve werklast, weliswaar alleen voor het inbrengen van die gegevens in het informaticasysteem van de parketten, sterk verminderd worden.

In een werkingsverslag vermelden politierechters dat de afhandeling van verkeersongevallen in grote mate afhankelijk is van het vervolgingsbeleid van het Openbaar Ministerie en stellen zij dat "hoe meer er geseponeerd wordt, hoe meer het aantal burgerlijke zaken zal stijgen".

Daarenboven wordt gesteld dat deze zaken van burgerrechtelijke aard dreigen aan te slepen om in staat gesteld te worden, meestal vrij complex uitvallen en beoordeeld worden op een andere wijze dan strafzaken. Een politierechter stelt dat in louter burgerlijke zaken al te veel zou geconcludeerd worden. Volgens hem biedt een meer strafrechtelijk vervolgen van verkeersongevallen door het Openbaar Ministerie mogelijk enig soelaas.

Uit de inlichtingen waarover ik beschik blijkt dat de politierechtbanken de werklast en de daaruit voortspruitende behoeften aan magistraten, griffiers en personeel niet op dezelfde wijze meten. De ene politierechter hecht meer belang aan het totaal aantal zaken, de andere daarentegen aan de aard van het geschil.

Niet alleen met het aantal en de aard van de zaken, ook met het aantal betrokken partijen en met het voorwerp van het geschil moet rekening gehouden worden. Er zou evenveel belang aan de kwaliteit als aan de kwantiteit van de vonnissen moeten gehecht worden, vermelden enkele politierechters.

In de "commissie politierechtbank", die deel uitmaakt van het Koninklijk Verbond der Vrederechters en Politierechters worden besprekingen gevoerd om de werklast te meten aan de hand van een puntensysteem volgens onder andere de aard, het belang en de moeilijkheidsgraad van een zaak.

Tot daar een kort overzicht van de belangrijkste tendensen; voor het overige, Mijnheer de Eerste Voorzitter, Dames en heren, ben ik zo vrij te verwijzen naar de naakte statistische gegevens die zoals gebruikelijk in enkele tijdschriften zullen worden gepubliceerd.

STATISTISCHE GEGEVENS – KALENDERJAAR 2003

HOF VAN BEROEP**BURGERLIJKE ZAKEN¹⁸**

		2003		
		Algemeen	Jeugd	Totaal
In pu t	Hangende zaken op 1/1	10.840	356	11.196
	Nieuw ingeleide zaken	3.531	148	3.679
Tussenarresten		696	92	788
Output	Eindarresten	3.014	129	3.143
	Weggelaten zaken	736	48	784
	Voegingen	128	1	129
	Beschikking einde zaak	18	0	18
Hangende zaken op 31/12		10.475	326	10.801

		2002		
		Algemeen	Jeugd	Totaal
In pu t	Hangende zaken op 1/1	12.264	393	12.657
	Nieuw ingeleide zaken	3.305	152	3.457
Tussenarresten		570	96	666
Output	Eindarresten	2.856	90	2.946
	Weggelaten zaken	1.745	98	1.843
	Voegingen	100	1	101
	Beschikking einde zaak	27	0	27
Onbekend		1	0	1
Hangende zaken op 31/12		10.840	356	11.196

		2001		
		Algemeen	Jeugd	Totaal
In pu t	Hangende zaken op 1/1	13.336	402	13.738
	Nieuw ingeleide zaken	3.226	167	3.393
Tussenarresten		662	90	752
Output	Eindarresten	3.050	125	3.175
	Weggelaten zaken	1.071	47	1.118
	Voegingen	144	4	148
	Beschikking einde zaak	31	0	31
Onbekend		1	0	1
Hangende zaken op 31/12		12.265	393	12.658

¹⁸ Alle cijfers van de burgerlijke zaken van het Hof van beroep zijn gebaseerd op de statistiek Agora, een databank van de burgerlijke griffies van de Hoven van Beroep bij F.O.D. Justitie. Met inbegrip van fiscale zaken.

STRAFZAKEN***Correctioneel en jeugd***

	2003				
	Gemeen recht	Sociaal recht	Voorrecht rechtsmacht	Jeugd	Totaal
Nieuw ingeleide zaken ¹⁹	1.427	85	13	113	1.638
Verzetten ²⁰	34				
Tussenarresten	129	1	0	1	131
Eindarresten	1.347	37	6	119	1.509
waarvan voegingen ²¹	31				
Hangende zaken op 31/12 ²²					
– Correctionele beroepen	1.539	99	9	38	1.685
– Afhandeling burgerlijke belangen	1.293	0	0	0	1.293

	2002				
	Gemeen recht	Sociaal recht	Voorrecht rechtsmacht	Jeugd	Totaal
Nieuw ingeleide zaken	1.339	49	5	89	1.482
Tussenarresten	137		0	8	145
Eindarresten	1.387		5	75	1.467
waarvan voegingen	21				

	2001				
	Gemeen recht	Sociaal recht	Voorrecht rechtsmacht	Jeugd	Totaal
Nieuw ingeleide zaken	1.375	46	5	67	1.493
Tussenarresten	195			1	196
Eindarresten	1.443	68		62	1.573

¹⁹ Met inbegrip van 131 zaken afhandeling burgerlijke belangen.

²⁰ Cijfer van de correctionele griffie. De verzetten worden hier pas geregistreerd vanaf 01/03/2003.

²¹ Er werden 62 zaken gevoegd in 31 arresten van voeging. Het aantal afgehandelde correctionele zaken bedroeg 1.421 (1.390 arresten + 31 gevoegde dossiers).

²² Het aantal hangende zaken op het einde van het jaar wordt vanaf 31/12/2003 bijgehouden.

Kamer van Inbeschuldigingstelling : eindarresten

& Alle eindarresten exclusief arresten inzake herstel in eer en rechten:

2003 : 1.882

2002 : 1.981

2001 : 1.713

& inzake herstel in eer en rechten :

2003 : 247

2002 : 355

2001 : 396

Hof van Assisen

		Oost-Vlaanderen	West-Vlaanderen	Totaal
2003	Door de K.I. verwezen naar het Hof van Assisen	9	10	19
	Arresten	4	5	9
2002	Door de K.I. verwezen naar het Hof van Assisen	4	5	9
	Arresten	5	7	12
2001	Door de K.I. verwezen naar het Hof van Assisen	4	12	16
	Arresten	5	10	15

Hof van Cassatie

Aantal arresten van het Hof van Beroep waartegen Cassatieberoep werd aangetekend en de beslissing in Cassatie

Arresten Hof van Beroep uit	Beslissing in Cassatie							Totaal
	Verworpen	Vernietigd	Gedeeltelijk vernietigd	Afstand	Afstand + verwerping	Regeling rechtsgebied	Nog geen uitspraak ²³	
2003	121 67,6%	0 0,0%	4 2,2%	5 2,8%	5 2,8%	1 0,6%	43 24,0%	179 100%
2002	171 84,7%	3 1,5%	13 6,4%	11 5,4%	2 1,0%	0 0,0%	2 1,0%	202 100%
2001	174 84,9%	7 3,4%	9 4,4%	8 3,9%	1 0,5%	0 0,0%	6 2,9%	205 100%

²³ Toestand op 29 maart 2004.

RECHTBANKEN VAN EERSTE AANLEG

Burgerlijke zaken

		GENT	DENDERMONDE	UDENARDE	BRUGGE	KORTRIJK	IEPER	VEURNE	TOTAAL RESSORT
Nieuwe zaken ²⁴	2003	9.762	7.391	2.480	8.775	5.424	1.430	1.753	37.015
	2002	9.153	6.665	2.437	8.697	5.496	1.416	1.628	35.492
	2001	9.145	6.654	2.513	8.061	5.301	1.378	1.599	34.651
Vonnissen ²⁵	2003	3.338	2.324	921	2.894	1.920	409	619	12.425
	2002	3.447	2.186	871	2.799	1.703	466	605	12.077
	2001	3.451	2.293	897	2.673	1.755	466	626	12.161
Zaken beëindigd door samenvoeging, doorhalingen, afstand van geding en weglatingen	2003	240	926	931	1.236	629	114	194	4.270
	2002	263	896	56	2.470	2	139	176	4.002
	2001	215	1.015	53	1.701	1	160	179	3.324
Tussenvonnissen	2003	1.261	1.032	363	677	770	151	189	4.443
	2002	1.003	1.055	280	789	758	154	225	4.264
	2001	932	943	272	938	685	154	242	4.166
Vonnissen in hoger beroep	2003	415	419	150	408	354	31	105	1.882
	2002	465	364	152	399	332	85	92	1.889
	2001	536	365	189	441	334	93	108	2.066
Beschikkingen ²⁶	2003	6.986	5.797	1.570	5.776	3.507	1.049	1.242	25.927
	2002	6.336	5.001	1.562	5.690	3.181	946	1.123	23.839
	2001	5.761	4.585	1.456	4.786	3.069	910	963	21.530
Beschikkingen i.v.m. toekenning van termijnen van fixaties	2003	1.912	885	282	1.831	747	200	360	6.217
	2002	1.629	736	251	1.775	689	165	340	5.585
	2001	1.459	604	251	1.782	761	212	331	5.400

²⁴ Nieuwe zaken van alle rollen samen (algemene rol, rol van verzoekschriften, rol van kortgedingen, aanvragen rechtsbijstand, rol van de arrondissementsrechtbank).

²⁵ Vonnissen van alle rollen samen maar zonder samenvoegingen, doorhalingen (art. 730 Ger.W.), afstand van geding (art.820 e.v. Ger.W.) en weglatingen (art. 730 § 2a Ger. W.). Deze vonnissen worden in de volgende rubriek apart vermeld.

²⁶ Zonder de beschikkingen i.v.m. toekenning van termijnen van fixaties (art. 747, §2, 748, §2 en 750, §2 Ger.W.). Deze worden in de volgende rubriek apart vermeld

Correctionele zaken

		GENT	DENDERMONDE	OUDENAARDE	BRUGGE	KORTRIJK	IEPER	VEURNE	TOTAAL RESSORT
Bij het begin van het jaar nog hangende zaken ²⁷	2003	463	884	172	1.740	436	107	116	3.918
	2002	554	939	204	1.537	509	101	138	3.982
	2001	472	1.070	223	1.468	648	126	274	4.281
Nieuw ingeleide zaken ¹⁰	2003	3.487	3.799	560	2.592	1.530	541	560	13.069
	2002	3.161	3.016	752	2.326	1.603	507	671	12.036
	2001	3.829	2.877	871	2.228	2.734	431	588	13.558
Vonnissen ²⁸	2003	2.725	2.674	457	1.575	1.224	460	489	9.604
	2002	2.999	2.215	769	1.498	1.245	408	701	9.835
	2001	3.285	2.136	780	1.504	1.932	374	608	10.619
Tussenvonnissen	2003	224	241	58	112	365	119	62	1.181
	2002	244	266	101	91	258	95	97	1.152
	2001	133	227	71	49	338	77	81	976
Vonnissen in hoger beroep ²⁹	2003	866	1.040	80	805	290	142	85	3.308
	2002	1.184	901	132	662	463	106	81	3.529
	2001	1.235	901	168	678	415	136	70	3.603
Beschikkingen van de raadkamer	2003	2.470	1.970	472	2.820	1.039	584	163	9.518
	2002	2.078	1.975	551	2.942	1.046	723	275	9.590
	2001	1.669	1.704	586	2.659	1.004	358	496	8.476

²⁷ Met inbegrip van politieberoepen en vanaf 2003 met inbegrip van arbeidszaken (behalve Brugge en Veurne).

²⁸ Met inbegrip van vonnissen enkel gebaseerd op burgerlijke belangen en vanaf 2003 met inbegrip van arbeidszaken (behalve Brugge en Veurne).

²⁹ Met inbegrip van vonnissen enkel gebaseerd op burgerlijke belangen en tussenvonnissen in graad van hoger beroep.

Jeugdrechtbanken

		GENT	DENDERMONDE	OUDENAARDE	BRUGGE	KORTRIJK	IEPER	VEURNE	TOTAAL RESSORT
Ingeleide burgerlijke zaken	2003	480	477	136	455	228	90	95	1.961
	2002	466	428	116	490	242	118	94	1.954
	2001	383	398	131	402	228	89	100	1.731
Vonnissen in burgerlijke zaken ³⁰	2003	263	345	94	408	294	98	78	1.580
	2002	266	299	89	262	183	86	63	1.248
	2001	360	356	88	377	186	112	88	1.567
Tussenvonnissen in burgerlijke zaken	2003	394	214	39	113	103	42	70	975
	2002	233	127	46	81	118	25	58	688
	2001	196	121	40	88	90	45	49	629
Nieuw ingeleide strafzaken	2003	291	929	115	388	297	314	73	2.407
	2002	286	508	301	364	279	261	70	2.069
	2001	296	342	179	332	229	92	82	1.552
Vonnissen in strafzaken	2003	1.427	891	243	693	568	407	142	4.371
	2002	1.357	749	488	644	509	283	144	4.174
	2001	1.286	643	529	617	447	355	276	4.153

³⁰ Vanaf 2002 enkel de eindvonnissen over de grond van de zaak, zonder doorhalingen, verbeterende vonnissen, weglatingen, e.d.

PARKET BIJ DE RECHTBANK VAN EERSTE AANLEG

Correctionele afdeling

		GENT	DENDERMONDE	OUDENAARDE	BRUGGE	KORTRIJK	IEPER	VEURNE	TOTAAL RESSORT	
Notities parket ³¹	2003	46.557	36.574	11.545	33.548	22.830	5.721	7.147	163.922	
	2002	43.773	38.426	10.361	32.643	22.263	5.537	7.487	160.490	
	2001	40.791	37.923	10.720	30.463	21.942	5.644	7.501	154.984	
Vereenvoudigde pv's op listing	2003	24.408	21.985	6.384	31.306	19.021	3.575	6.169	112.848	
	2002	38.925	18.586	5.181	26.892	14.175	3.601	5.248	112.608	
	2001	18.314	17.204	5.383	26.668	15.407	4.021	8.276	95.273	
Beslissingen genomen in het betreffende jaar, ongeacht de datum van invoering van de dossiers :										
Seponering	technisch	2003	23.243	14.458	4.654	14.141	9.798	2.264	3.265	71.823
		2002	22.021	13.604	4.411	12.950	10.480	2.246	3.428	69.140
		2001	20.009	13.073	5.775	12.485	10.264	1.980	3.546	67.132
	opportuniteit + andere	2003	11.125	10.290	2.826	10.670	5.485	1.227	1.450	43.073
		2002	10.051	10.260	2.326	8.800	5.833	1.197	1.359	39.826
		2001	9.430	9.942	2.709	8.449	5.319	959	1.349	38.157
Minnelijke schikkingen ³²	2003	763	856	144	384	135	35	72	2.389	
	2002	581	897	98	244	153	42	74	2.089	
	2001	1.329	867	137	339	252	33	79	3.036	
Gunstig beëindigde dossiers bemiddeling in strafzaken (per persoon)	2003	106	88	80	37	80	21	23	435	
	2002	115	114	73	54	62	29	21	468	
	2001	124	52	104	94	52	41	27	494	
Toegewezen aan de onderzoeksrechter	2003	744	583	202	727	325	128	178	2.887	
	2002	756	528	209	804	321	166	182	2.966	
	2001	675	470	223	678	319	119	183	2.667	
Rechtstreekse dagvaarding (zonder politieberoepen)	2003	1.739	2.131	297	956	928	272	313	6.636	
	2002	1.534	2.470	352	840	953	259	436	6.844	
	2001	1.774	2.222	490	847	1.025	265	525	7.148	
Politieberoepen	2003	774	753	105	882	239	113	95	2.961	
	2002	802	977	112	670	433	107	68	3.169	
	2001	966	845	123	675	373	110	69	3.161	

³¹ Zonder vereenvoudigde pv's op listings, met inbegrip van politieberoepen.

³² Volledig betaalde minnelijke schikkingen.

Doorlooptijden van deze dossiers : gemiddeld aantal dagen, van de binnekomst van het dossier tot :									
Seponering – technisch	2003	52	161	102	95	73	79	66	90
	2002	47	106	76	78	77	89	62	73
	2001	54	125	91	85	66	71	63	80
Seponering – opportuniteit	2003	137	175	164	172	122	125	152	155
	2002	139	166	140	140	123	143	123	144
	2001	118	135	140	138	94	119	106	125
Betaalde minnelijke schikking	2003	397	302	300	192	263	290	178	309
	2002	450	317	231	206	305	311	178	331
	2001	359	333	177	201	269	318	159	313
Gunstig beëindigde dossiers bemiddeling in strafzaken	2003	497	473	396	947	684	433	439	540
	2002	446	523	388	693	698	474	462	520
	2001	509	572	367	572	660	362	481	498
Toegewezen aan onderzoeksrechter	2003	26	58	63	24	46	59	48	39
	2002	28	75	43	23	51	68	66	43
	2001	18	52	45	21	43	40	196	40
Rechtstreekse dagvaarding (zonder politieberoepen)	2003	365	353	351	461	247	280	301	351
	2002	316	230	279	313	305	335	350	284
	2001	279	182	259	361	250	273	314	255

		GENT	DENDERMONDE	OUDENAARDE	BRUGGE	KORTRIJK	IEPER	VEURNE	TOTAAL RESSORT
Beslissingen over zaken ingevoerd in ³³									
Totaal aantal zaken	2002	43.773	38.426	10.361	32.643	22.263	5.537	7.487	160.490
	2001	40.791	37.923	10.720	30.463	21.942	5.644	7.501	154.984
	2000	42.673	39.527	11.326	32.055	22.912	5.152	7.891	161.536
Vooronderzoek	2002	1.135	1.829	755	1.207	1.600	218	288	7.032
		2,6%	4,8%	7,3%	3,7%	7,2%	3,9%	3,8%	4,4%
	2001	639	751	299	552	824	156	134	3.355
		1,6%	2,0%	2,8%	1,8%	3,7%	2,8%	1,8%	2,2%
	2000	552	475	176	342	501	127	86	2.259
		1,3%	1,2%	1,6%	1,1%	2,2%	2,5%	1,1%	1,4%
Seponering	technisch	2002	21.763	13.291	4.543	13.031	9.885	2.075	67.969
			49,7%	34,6%	43,8%	39,9%	44,4%	37,5%	42,4%
		2001	19.888	13.549	4.922	12.015	10.275	2.151	66.275
			48,8%	35,7%	45,9%	39,4%	46,2%	38,1%	42,8%
		2000	20.157	14.326	5.322	12.973	10.400	2.119	69.010
			47,2%	36,2%	47,0%	40,5%	45,4%	41,1%	42,7%
	opportuniteit	2002	9.498	9.646	2.385	9.059	5.450	1.138	38.460
			21,7%	25,1%	23,0%	27,8%	24,5%	20,6%	17,1%
		2001	9.214	10.081	2.308	8.099	5.343	999	37.376
			22,6%	26,6%	21,5%	26,6%	24,0%	17,7%	17,8%
		2000	9.950	10.208	2.479	8.383	5.508	1.016	38.993
			23,3%	25,8%	21,9%	26,2%	24,0%	19,7%	18,4%
Minnelijke schikking betaald	2002	471	609	85	288	116	26	66	1.661
		1,1%	1,6%	0,8%	0,9%	0,5%	0,5%	0,9%	1,0%
	2001	629	810	102	217	120	20	69	1.967
		1,5%	2,1%	1,0%	0,7%	0,5%	0,4%	0,9%	1,3%
	2000	1.054	1.019	174	312	268	41	73	2.941
		2,5%	2,6%	1,5%	1,0%	1,2%	0,8%	0,9%	1,8%

³³ Stand van zaken op 17/01/2004. Deze tabel geeft de stand van de beslissing van dossiers die in één jaar zijn binnengekomen (2000,2001 of 2002). In de vorige tabel werden daarentegen alle beslissingen uit een bepaald jaar geteld in dossiers die in gelijk welk jaar op het parket konden zijn binnengekomen.

Bemiddeling in strafzaken voltooid	2002	67 0,2%	47 0,1%	57 0,6%	8 0,0%	29 0,1%	13 0,2%	10 0,1%	231 0,1%
	2001	107 0,3%	77 0,2%	60 0,6%	34 0,1%	44 0,2%	17 0,3%	13 0,2%	352 0,2%
	2000	94 0,2%	63 0,2%	113 1,0%	68 0,2%	61 0,3%	48 0,9%	31 0,4%	478 0,3%
Dagvaarding – zitting – vonnis (m.i.v. beroep tegen vonnis en arrest)	2002	2.608 6,0%	2.591 6,7%	427 4,1%	1.655 5,1%	1.268 5,7%	402 7,3%	452 6,0%	9.403 5,9%
	2001	2.820 6,9%	2.589 6,8%	575 5,4%	1.745 5,7%	1.429 6,4%	417 7,4%	557 7,4%	10.132 6,5%
	2000	3.258 7,6%	2.901 7,3%	741 6,5%	1.769 5,5%	1.737 7,6%	492 9,5%	665 8,4%	11.563 7,2%

Afdeling politiezaken

		GENT	DENDERMONDE	OUDENAARDE	BRUGGE	KORTRIJK	IEPER	VEURNE	TOTAAL RESSORT
Strafzaken gedurende het jaar ingeleid	2003	107.372	133.788	31.509	152.938	57.528	11.978	15.063	510.176
	2002	102.195	87.425	27.999	131.472	50.242	11.033	15.109	425.475
	2001	95.013	80.503	21.992	117.335	45.772	10.267	13.247	384.129
Onmiddellijke inningen, boetezegels en waarschuwingen	2003	26.558	51.133	10.638	53.421	30.819	7.823	13.870	194.262
	2002	40.398	45.056	9.878	42.370	25.390	7.185	11.078	181.355
	2001	47.724	44.884	6.597	52.098	8.966	3.816	7.888	171.973
Beslissingen genomen in het betreffende jaar, ongeacht de datum van invoering van de dossiers :									
Geseponeerd	2003	36.810	17.224	11.388	42.897	16.275	2.242	4.937	131.773
	2002	41.805	14.180	8.503	31.544	14.257	2.797	4.463	117.549
	2001	27.058	12.793	7.598	30.659	9.831	2.393	3.339	93.671
Door het openbaar ministerie gedagvaard voor de politierechtbank	2003	10.599	12.138	3.319	12.215	7.195	1.803	1.474	48.743
	2002	12.489	13.951	2.549	11.531	7.983	1.729	1.388	51.620
	2001	12.207	12.316	2.430	12.460	6.375	1.626	1.005	48.419
Beëindigd door minnelijke schikking	2003	46.911	73.442	15.284	76.559	27.331	6.387	5.756	251.670
	2002	47.767	52.866	14.645	70.164	20.526	6.198	8.026	220.192
	2001	47.552	49.449	10.489	57.182	25.541	5.611	6.526	202.350
Doorlooptijden van deze dossiers : gemiddeld aantal dagen, van de datum van registratie tot :									
Beslissing tot seponering	2003	48	150	41	145	134	82	64	104
	2002	48	118	33	112	177	61	82	90
	2001	63	167	30	101	123	57	79	94
Dagvaarding door het openbaar ministerie voor de politierechtbank	2003	177	250	190	234	243	146	345	224
	2002	206	285	172	246	253	171	283	243
	2001	197	319	171	262	243	157	214	249
Betaling van een minnelijke schikking	2003	45	55	40	51	77	49	60	53
	2002	52	67	44	60	63	28	64	58
	2001	55	69	47	66	30	23	62	57

		GENT	DENDERMONDE	OUDENAARDE	BRUGGE	KORTRIJK	IEPER	VEURNE	TOTAAL RESSORT
Beslissingen over zaken ingevoerd in ³⁴ :									
Totaal aantal zaken ³⁵	2002	102.195	87.425	27.999	131.472	50.242	11.033	15.109	425.475
	2001	95.013	80.503	21.992	117.335	45.772	10.267	13.247	384.129
	2000	113.123	89.505	20.694	130.223	46.448	10.284	17.373	427.650
Onmiddellijke inningen en boetezegels na aanmaning door parket	2002	1.645 1,6%	2.116 2,4%	372 1,3%	7.971 6,1%	2.169 4,3%	0 0,0%	1.008 6,7%	15.281 3,6%
	2001	1.948 2,1%	2.293 2,8%	348 1,6%	7.468 6,4%	2.029 4,4%	5 0,0%	635 4,8%	14.726 3,8%
	2000	3.277 2,9%	3.240 3,6%	357 1,7%	5.743 4,4%	3.217 6,9%	29 0,3%	582 3,4%	16.445 3,8%
Voorgestelde minnelijke schikkingen ³⁶	2002	46.907 45,9%	54.734 62,6%	14.842 53,0%	70.733 53,8%	23.248 46,3%	6.240 56,6%	7.705 51,0%	224.409 52,7%
	2001	48.190 50,7%	49.539 61,5%	10.460 47,6%	57.296 48,8%	24.287 53,1%	5.534 53,9%	6.713 50,7%	202.019 52,6%
	2000	48.932 43,3%	54.286 60,7%	9.947 48,1%	63.187 48,5%	24.465 52,7%	5.685 55,3%	9.018 51,9%	215.520 50,4%
Bemiddeling in strafzaken	2002	0 0,0%	84 0,1%	0 0,0%	0 0,0%	0 0,0%	2 0,0%	0 0,0%	86 0,0%
	2001	0 0,0%	52 0,1%	0 0,0%	0 0,0%	0 0,0%	0 0,0%	0 0,0%	52 0,0%
	2000	0 0,0%	20 0,0%	0 0,0%	0 0,0%	0 0,0%	0 0,0%	0 0,0%	20 0,0%
Gedagvaard of gevonnis voor de politierechtbank	2002	10.106 9,9%	11.232 12,8%	2.801 10,0%	11.578 8,8%	7.190 14,3%	1.722 15,6%	1.706 11,3%	46.335 10,9%
	2001	12.118 12,8%	12.097 15,0%	2.481 11,3%	10.078 8,6%	7.199 15,7%	1.632 15,9%	1.339 10,1%	46.944 12,2%
	2000	11.961 10,6%	12.646 14,1%	2.277 11,0%	11.941 9,2%	5.392 11,6%	1.459 14,2%	1.364 7,9%	47.040 11,0%

³⁴ Stand van zaken eind januari 2004. Zie ook de toelichting van voetnoot 11.

³⁵ De percentages zijn gebaseerd op het totaal aantal zaken zonder onmiddellijke inningen, boetezegels en waarschuwingen.

³⁶ Men kan ervan uitgaan dat de voorgestelde minnelijke schikkingen ondertussen betaald werden of dat er bij niet-betaling een andere beslissing werd over genomen.

Seponering	2002	39.876	14.310	8.696	31.749	13.592	2.329	3.932	114.484
		39,0%	16,4%	31,1%	24,1%	27,1%	21,1%	26,0%	26,9%
	2001	27.030	11.584	7.460	31.544	10.381	2.469	3.551	94.019
		28,4%	14,4%	33,9%	26,9%	22,7%	24,0%	26,8%	24,5%
	2000	44.143	13.781	6.962	36.788	11.287	2.637	5.839	121.437
		39,0%	15,4%	33,6%	28,3%	24,3%	25,6%	33,6%	28,4%

	GENT	DENDERMONDE	UDENHAADE	BRUGGE	KORTRIJK	IEPER	VEURNE	TOTAAL RESSORT
Seponeringen verkeerszaken 2002								
A. Strafzaken gedurende het jaar ingeleid	102.195	87.425	31.509	131.472	50.242	11.033	15.109	428.985
B. Onmiddellijke inningen, boetezegels en waarschuwingen	40.398	45.056	9.878	42.370	25.390	7.185	11.078	181.355
C. Totaal A + B	142.593	132.481	41.387	173.842	75.632	18.218	26.187	610.340
D. Waarvan bijzondere wetgeving	3.953	4.785	987	6.302	1.831	345	659	18.862
Seponeringen (met bijzondere wetgeving)	39.876	14.310	8.696	31.749	13.592	2.329	3.932	114.484
Percentage op A	39,0%	16,4%	27,6%	24,1%	27,1%	21,1%	26,0%	26,7%
Percentage op C	28,0%	10,8%	21,0%	18,3%	18,0%	12,8%	15,0%	18,8%
Seponeringen (zonder bijzondere wetgeving)	36.341	13.596	8.184	28.501	12.305	2.244	3.619	104.791
Percentage op C – D	26,2%	10,6%	20,3%	17,0%	16,7%	12,6%	14,2%	17,7%

RECHTBANKEN VAN KOOPHANDEL

		GENT	DENDERMONDE	OUDENAARDE	BRUGGE	KORTRIJK	IEPER	VEURNE	TOTAAL RESSORT
Bij het begin van het jaar nog hangende zaken ³⁷	2003	20.341	14.760	4.677	4.179	15.691	2.110	1.919	63.677
	2002	20.422	12.932	4.394	4.083	16.012	1.948	1.917	61.708
	2001	21.504	9.196	3.865	4.090	16.642	1.489	1.915	58.701
Ingeleide zaken ³⁸	2003	7.520	6.475	1.721	5.848	6.932	1.257	1.863	31.616
	2002	6.618	6.988	1.843	5.451	6.413	1.221	1.045	29.579
	2001	6.828	9.417	1.746	5.778	6.500	1.438	1.081	32.788
Vonnissen ^{16,39}	2003	5.492	5.492	2.010	5.321	6.437	1.213	1.420	27.385
	2002	5.878	5.825	1.653	4.902	6.247	1.011	1.143	26.659
	2001	7.173	6.743	1.880	5.228	6.570	978	1.140	29.712
Tussenvonnissen	2003	2.769	1.894	577	1.459	1.491	401	380	8.971
	2002	2.279	2.046	605	1.333	1.437	398	310	8.408
	2001	2.246	1.718	679	1.498	1.651	457	378	8.627
Faillissementen	2003	370	448	66	247	295	49	83	1.558
	2002	298	407	74	247	243	42	53	1.364
	2001	284	394	67	236	267	30	43	1.321
Aanvragen gerechtelijk akkoord	2003	10	3	4	6	14	0	1	38
	2002	10	7	3	3	22	0	0	45
	2001	4	4	2	10	21	2	1	44

³⁷ Enkel hangende zaken op de algemene rol.

³⁸ Nieuwe zaken en vonnissen van alle rollen samen (algemene rol, rol van de eenzijdige verzoekschriften, niet op de rol der verzoekschriften ingeschreven verzoekschriften, rol van kort geding, Pro Deo).

³⁹ Met inbegrip van vonnissen in hoger beroep tegen beslissingen van vrederechters. De aantallen hiervan zijn te klein om apart te vermelden.

VREDEGERECHTEN

		GENT	DENDERMONDE	OUDENAARDE	BRUGGE	KORTRIJK	IEPER	VEURNE	TOTAAL RESSORT
Bij het begin van het jaar nog hangende zaken	2003	5.573	5.580	1.791	8.392	7.737	1.458	1.558	32.089
	2002	6.416	6.298	1.759	8.459	7.875	1.511	1.812	34.130
	2001	7.119	6.265	1.858	7.851	7.447	1.181	1.743	33.464
Ingeleide zaken op de algemene rol	2003	11.313	9.493	2.842	9.059	8.030	1.993	1.484	44.214
	2002	10.319	9.751	2.786	9.288	8.486	1.660	1.505	43.795
	2001	11.239	10.500	2.879	9.528	8.860	1.794	1.349	46.149
Zaken op de rol der verzoekschriften	2003	2.969	2.716	805	2.444	1.195	553	465	11.147
	2002	3.010	2.767	908	2.469	1.100	635	464	11.353
	2001	2.421	2.234	616	1.590	787	544	346	8.538
P.V. minnelijke schikking	2003	5.295	8.402	1.919	3.863	7.455	841	551	28.326
	2002	3.416	5.962	1.951	2.274	6.086	564	280	20.533
	2001	3.458	6.987	1.779	2.603	5.410	464	237	20.938
Eindvonnissen	2003	14.641	12.335	3.563	11.097	9.520	2.398	2.086	55.640
	2002	13.889	12.967	3.753	11.831	10.142	2.347	2.243	57.172
	2001	13.361	12.702	3.569	10.513	9.217	1.900	1.627	52.889
Tussenvonnissen	2003	922	952	308	710	547	178	94	3.711
	2002	1.131	1.102	243	897	544	218	131	4.266
	2001	1.286	1.733	325	757	580	231	107	5.019

POLITIETRECHTBANKEN

		GENT	AALST	DENDERMONDE	SINT-NIKLAAS	TOTAAL ARRONDISSEMENT DENDERMONDE
STRAFZAKEN						
Inleidingen						
– Door het Openbaar Ministerie	2003	9.990	3.730	4.118	4.175	12.023
	2002	12.045	4.001	4.095	5.085	13.181
	2001	11.336	4.350	3.566	5.972	13.888
– Verzetten	2003	238	75	126	103	304
	2002	254	89	128	140	357
	2001	293	75	108	144	327
– Rechtstreekse dagvaardingen	2003	99	70	77	54	201
	2002	99	99	74	82	255
	2001	136	115	49	77	241
– Afhandeling burgerlijke belangen	2003	200	40	51	65	156
	2002	214	45	29	66	140
	2001	222	40	18	40	98
– Visitatiebevelen	2003	24	24	26	22	72
	2002	51	20	15	15	50
	2001	50	28	12	13	53
Eindvonnissen	2003	10.154	3.819	4.245	4.429	12.493
	2002	12.172	4.172	4.199	5.085	13.456
	2001	11.394	3.986	3.358	5.523	12.867
Tussenvonnissen	2003	165	167	426	162	755
	2002	142	289	192	162	643
	2001	173	291	49	53	393
BURGERLIJKE ZAKEN						
Inleidingen	2003	1.016	196	285	296	777
	2002	1.108	252	305	271	828
	2001	1.080	261	219	317	797
Eindvonnissen	2003	1.031	230	267	304	801
	2002	1.150	251	240	321	812
	2001	1.081	376	256	346	978
Tussenvonnissen	2003	232	24	34	37	95
	2002	272	27	27	38	92
	2001	233	37	31	51	119

		OUDE- NAARDE	BRUGGE	KORTRIJK	IEPER
STRAFZAKEN					
Inleidingen					
– door het Openbaar Ministerie	2003	2.984	12.608	6.920	1.808
	2002	2.549	11.504	5.972	1.678
	2001	2.439	10.456	6.286	1.360
– Verzetten	2003	56	255	79	41
	2002	39	218	90	33
	2001	30	206	82	34
– Rechtstreekse dagvaardingen	2003	29	95	89	21
	2002	75	76	78	38
	2001	51	68	117	23
– Afhandeling burgerlijke belangen	2003	48	193	196	85
	2002	48	181	209	54
	2001	56	163	221	53
– Visitatiebevelen	2003	12	30	56	6
	2002	14	52	38	10
	2001	43	42	44	7
Eindvonnissen	2003	3.124	12.895	6.951	1.872
	2002	2.418	11.678	6.123	1.663
	2001	2.356	10.684	6.387	1.379
Tussenvonnissen	2003		15	52	21
	2002	3	18	40	56
	2001	1	20	48	40
BURGERLIJKE ZAKEN					
Inleidingen	2003	263	748	536	142
	2002	318	738	594	149
	2001	369	1.063	671	160
Eindvonnissen	2003	270	773	609	149
	2002	308	872	626	178
	2001	357	1.245	727	144
Tussenvonnissen	2003	37	95	72	46
	2002	27	129	83	33
	2001	35	123	70	48

NECROLOGIE

Er rest ons nog de droeve plicht de leden van de balie en van de rechterlijke orde van ons ressort te gedenken die ons in de loop van het voorbije gerechtelijk jaar werden onttrokken:

Met ontroering gedenken wij:

CLAEYS Alfred

Ere-secretaris hoofd van dienst bij het parket bij de rechtbank van eerste aanleg te Brugge, die op 30 juli 2003 in de leeftijd van 83 jaar overleed.

DHERT Jackie

Ere-eerstaanwezend adjunct-griffier bij het Vredegerecht van het kanton Roeselare, overleden op 12 september 2003 in de leeftijd van 60 jaar.

JANSSENS Gajetaan

Advocaat bij de balie te Gent, die op 4 oktober 2003 in de leeftijd van 40 jaar overleed.

VOLCKE Maurice

Gewezen eerstaanwezend opsteller bij het Vredegerecht van het kanton Roeselare, die op 19 oktober 2003 in de leeftijd van 70 jaar overleed.

DE SPLENTER André

Ere-voorzitter in de Rechtbank van Eerste Aanleg te Veurne, overleden op 4 december 2003 in de leeftijd van 82 jaar.

PUTMAN Maurice

Ere-advocaat bij de balie te Kortrijk, overleden op 18 december 2003 in de leeftijd van 83 jaar.

DEBRAUWERE Alexis

Emeritus Kamervoorzitter in het Hof van beroep te Gent, die op 11 januari 2004 in de leeftijd van 90 jaar overleed.

WATERSCHOOT Guy

Griffier bij de Rechtbank van Eerste aanleg te Dendermonde, overleden op 11 januari 2004 in de leeftijd van 49 jaar.

VAN DER EECKEN Willy

Ere-rechter in de Rechtbank van Koophandel te Oudenaarde, overleden op 15 januari 2004 in de leeftijd van 72 jaar.

SCHUURMAN Roger

Ere-secretaris bij het parket van het Hof van beroep te Gent, overleden op 1 februari 2004 in de leeftijd van 81 jaar.

DEVAL Marcel

Ere-vrederechter in het vredegerecht van het tweede kanton Gent, overleden op 15 februari 2004 in de leeftijd van 89 jaar.

VANHULLE Andreas

Ere-secretaris hoofd van dienst bij het parket bij de Rechtbank van Eerste aanleg te Kortrijk, overleden op 26 februari 2004 in de leeftijd van 82 jaar.

DE CLIPPELEER Nadine

Griffier bij de Bestendige Krijgsraad met opdracht om haar ambt uit te oefenen bij de Politierechtbank te Gent, die op 30 maart 2004 in de leeftijd van 47 jaar overleed.

VAN DEN BERGHE Jean

Advocaat bij de balie te Kortrijk en plaatsvervangend rechter in de Politierechtbank te Kortrijk, die op 19 april 2004 in de leeftijd van 48 jaar overleed.

GEERNAERT Maurice

Ere-rechter in handelszaken in de Rechtbank van Koophandel te Gent, overleden op 24 april 2004 in de leeftijd van 94 jaar.

VAN HULSE Guillaume

Advocaat en ere-plaatsvervangend rechter in het vredegerecht van het tweede kanton Sint-Niklaas, gewezen Stafhouder te Dendermonde, die op 7 mei 2004 in de leeftijd van 73 jaar overleed.

CLEENWERCK Albert

Ere-griffier bij de Rechtbank van Eerste aanleg te Ieper, overleden op 22 mei 2004 in de leeftijd van 79 jaar.

VANDEVELDE Thomas

Advocaat bij de balie te Gent, overleden op 9 juni 2004 in de leeftijd van 37 jaar.

NEELS Benedicte

Beambte bij het parket bij de rechtbank van eerste aanleg te Brugge, die op 9 juni 2004 in de leeftijd van 39 jaar overleed.

DE CLIPPELE Pierre

Advocaat bij de balie te Gent, die op 1 juli 2004 in de leeftijd van 78 jaar overleed.

GEVAERT Hugo

Ere-advocaat en gewezen Stafhouder te Veurne, die op 7 juli 2004 in de leeftijd van 68 jaar overleed.

DE WITTE Gerard

Emeritus Kamervoorzitter bij het Hof van beroep te Gent, die op 25 juli 2004 in de leeftijd van 90 jaar overleed.

DEVEEUW Norbert

Griffier bij de Rechtbank van Eerste aanleg te Brugge, die op 4 augustus 2004 in de leeftijd van 57 jaar overleed.

Aan hun familieleden en vrienden, aan hun confraters en collega's die hun nagedachtenis huldigen en om hen rouwen, bieden wij de betuiging aan van onze oprechte en diepe deelneming.

Voor de Koning, vorder ik dat het aan uw Hof behage te verklaren dat het zijn werkzaamheden hervat.